

Notulen van de openbare vergadering van het college van hoofdingelanden van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, gehouden op woensdag 28 mei 2025 om 19:30 uur

Agenda

blz. 3 1. Opening en mededelingen

blz. 3 1.a Vaststellen van de agenda

Bijlage:

Agenda CHI vergadering 28 mei 2025 (25.0678185)

Vertegenwoordigende rol

blz. 4 1.b Gelegenheid tot inspreken

blz. 8 2. Ingekomen stukken

Bijlagen:

Lijst ingekomen stukken CHI vergadering 28 mei 2025 (25.0443557)

Aankondiging Rekenkamer "DoeMee onderzoek"

Brief Concerncontrol 2024

Granuliet stort in Alkmaardermeer

HHNK-Droogtebericht 27 mei 2025

HHNK-Droogtebericht 6 mei 2025

HVC - Vooruitblik algemene ledenvergadering 5 juni 2025

Inbreng WSHD aan UvW inzake benoemingsprocedure voorzitter

Jaarrekening en -rapportage 2024 Muskusrattenbeheer West- en Midden Nederland

Jaarstukken 2024 B.V. Baggerzorg

Jaarstukken 2024 BNG Bank

Jaarstukken 2024 Nederlandse Waterschaps Bank (NWB)

Jaarverslag 2024 Unie van Waterschappen

Rapportage proefzuivering Wervershoof

Reactienota zienswijze begroting 2026 en Jaarrekening 2025 Het Waterschapshuis

Rechtmatigheidsrapportage 2024

Uitnodiging Symposium Biodiversiteit 22 mei 2025

Schriftelijke vragen (conform het Reglement van Orde)

Beantwoording Gevolgen RvS uitspraak over lelieteelt in relatie tot de KRW

blz. 8 3. Mondelinge vragen

Kaderstellende rol

blz. 11 4. Jaarstukken 2024 – bespreekstuk

Bijlagen:

Oplegnotitie Behandeling Jaarstukken 2024 (25.0406543)

CHI-Voorstel Jaarstukken 2024 (24.1109357)

CHI-Besluit Jaarstukken 2024 (24.1109360)
 Jaarstukken 2024 (24.1109358)
 Rapport Uitkomsten controle jaarrekening 2024 accountant Publieke Sector
 Accountants (25.0332368)
 Reactie namens D&H op de aanbevelingen van de accountant bij de
 jaarrekening 2024 (25.0010371)
 Advies auditcommissie inzake de jaarstukken 2024 (25.0681368)

- blz. 26 5. Aanvullend uitvoeringskrediet project vernieuwen RWZI Wieringen -hamerstuk
- Bijlagen:
 CHI-Voorstel Aanvraag aanvullend uitvoeringskrediet project vernieuwen RWZI
 Wieringen (24.1083964)
 CHI-Besluit Aanvullend uitvoeringskrediet project vernieuwen RWZI Wieringen
 (25.0395516)
 Technische vraag gez. cie. 14-5-2025 AP 5 Aanvullend uitvoeringskrediet RWZI
 Wieringen (25.0743936)

Procedurele zaken

- blz. 26 6. Vaststellen notulen/besluitenlijst/lijst van toezeggingen
- 6.a Verslag CHI-vergadering 16 april 2025 (25.0595502)
- 6.b Besluitenlijst CHI-vergadering 16 april 2025 (25.0402808)
- blz. 27 7. Motie vreemd aan de orde van de dag
- blz. 32 8. Sluiting

Aanwezig:

de voorzitter de dijkgraaf (de heer ir. R. P.G. Bosma)

secretaris-directeur de heer M.J. Kuipers

de leden (■ = hoogheemraad
en portefeuille)

dhr. J.W. Aerts (50PLUS), dhr. J.N.J.J. Beemsterboer (BBB ■ Water Landelijk), dhr. F.H.A. de Boer (Water & Natuur), mw. J.H.H. de Boer (BBB), dhr. W.F.C. Cramer (VVD), dhr. L.H.M. Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land), dhr. C.J. Dijck (BBB), mw. S.G.C. Hak (VVD), mw. K. Hartog (Waterplatform Groen, Water & Land ■ Water Stedelijk), dhr. N.S.L. Heijne (Water & Natuur), dhr. F. Hoekstra (Water & Natuur), dhr. D.P. Imfeld (Water & Natuur), mw. E.A. Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang), dhr. B. Kramer (BBB), dhr. F. T.S. van der Laan (PvdA), dhr. A.M. Langeveld (VVD ■ Waterveiligheid en Wegen), dhr. A. Lap (Fractie Arie Lap), mw. M.A. Leijen (PvdA ■ Waterketen), mw. E. Y. van Roijen (Waterplatform Groen, Water & Land), dhr. J.D. Rooker (Ongebouwd), dhr. S.R.F. Ruiter (Ongebouwd ■ Middelen en Participatie), dhr. R. van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang), mw. S. Schreuder (PvdA), mw. E. Sluis (Waterplatform Groen, Water & Land), mw. M. L. van der Zijde (PvdD), dhr. F.A.S. Zoon (PvdD), mw. A.A.M. Zuurbier-Oudhuis (BBB)

afwezig: mw. T. Brouwer (BBB), dhr. F. Frowijn (CDA), dhr. T.J. Kwakman (Forum voor Democratie)

gast(en) /

notulen mevrouw R.M. Lubbers (Notuleerservice Nederland)

1. Opening en mededelingen

De voorzitter: Een goedenavond. Ik kijk op de klok en volgens mij is het bijna klokslag half acht en dan gaan we beginnen. Hierbij open ik de vergadering. Welkom voor alle kijkers en luisteraars thuis. Het publiek op de publieke tribune en de algemeen- en dagelijks bestuursleden.

Leden van het CHI: vanavond staat in het teken van de jaarstukken en het vaststellen van het uitvoeringskrediet met betrekking tot het project 'Vernieuwen RWZI Wieringen'.

Verder is er een inspreker gemeld en zij zit al op de publieke tribune.

Laten we beginnen. De vergadering is hierbij geopend.

Dan ga ik nu even over naar de mededelingen.

Mij is medegedeeld dat de heer Frowijn afwezig is. Mevrouw Brouwer ius afwezig. De heer Kwakman van Forum voor Democratie. Dat is in ieder geval wat mij bekend is. Volgens mij hebben we dan de rest compleet.

En dan heb ik even mededelingen van de zijde van het dagelijks bestuur. De heer Beemsterboer.

Geen? Prima. Zijn er andere mededelingen nog van het dagelijks bestuur? Neen. Dan hebben we dat gehad.

1.a Vaststellen van de agenda

De voorzitter: Dan wil ik doorgaan met het vaststellen van de agenda. En daarbij is mij ter ore gekomen dat de fractie Partij voor de Dieren een motie vreemd aan de orde van de dag wil aankondigen? Dat klopt?

De heer Zoon (PvdD): Dat klopt.

De voorzitter: Wilt u die indienen?

De heer Zoon (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Samen met Water & Natuur willen wij inderdaad een motie vreemd aan de orde van de dag over geen defensie in de duinen indienen.

De voorzitter: Gezien de agenda wil ik die toevoegen aan punt 7. Als ik die toevoeg: kan ik daarmee de agenda vaststellen? Ik kijk rond. Ik zie instemming. Klopt dat? Dan geef ik er een klap op. En daarmee is de agenda vastgesteld.

Vertegenwoordigende rol

1.b Gelegenheid tot inspreken

De voorzitter: Dan komen wij bij de gelegenheid tot inspreken. Er is een spreker, zoals gemeld. Mevrouw Smits. Over de ingekomen brief inzake granuliet in de Sakerleidendam in het Alkmaardermeer. U wordt al begeleid naar het spreekgestoelte. Mevrouw Smits: u krijgt vijf minuten de tijd om in te spreken. Na vier minuten geef ik u een sein en dan vraag ik u af te ronden. Prima. Dan geef ik u nu hierbij het woord.

Mevrouw Smits: Goedenavond. Mijn naam is José Smits. Ik spreek hier mede namens mijn collega Dorien Veldt. Wij zijn allebei lid van de gemeenteraad Castricum. En in die raad van Castricum leven grote zorgen over de stort van granuliet in het Alkmaardermeer. Granuliet is een afvalproduct waarin polyacrylamide is verwerkt dat uiteen kan vallen tot een toxische stof met risico's voor de volksgezondheid. We hebben u eerder vanuit onze raad een brief geschreven en spreken u nu toe met het verzoek om in te grijpen. Wij doen dan vanuit een tamelijk machteloze positie. Als raadsleden worden wij op straat aangesproken door bezorgde inwoners. Inwoners van Akersloot vooral, onderdeel van de gemeente Castricum, die wonen naast het meer, zwemmen erin, varen erop en eten er vis uit. Ze zijn allemaal gealarmeerd vanwege de berichten in de krant over de stort en ze spreken ons aan als raadslid: 'Wat hebben jullie gedaan? Wie gaf er toestemming? Waarom gebeurt dit?'. Het enige antwoord dat wij als raadsleden kunnen geven is: 'Wij zijn net zo verrast. Ons is niks gevraagd. Wij maken ons ook zorgen en we gaan het voor u uitzoeken.' Wij hebben uiteraard ons college bevraagd. Die vormt namelijk samen met zes andere gemeenten de gemeenschappelijke regeling RAUM (het recreatieschap). Het college blijkt van niets te weten. Het is kennelijk niets gevraagd of voorgelegd. Het RAUM heeft ook geen eigen personeel. Heeft een bedrijf ingehuurd voor de klus en dat heeft kennelijk besloten granuliet te willen storten in plaats van zand. Zoals oorspronkelijk de bedoeling was. Het bedrijf heeft vervolgens vergunning gevraagd bij het hoogheemraadschap en het hoogheemraadschap heeft de vergunning gegeven na onderzoek, waaruit zou blijken dat er geen polyacrylamide in het granuliet zit.

Wat ons nu dwarszit is, dat het hoogheemraadschap -toen het de vergunning verleende- voluit erkende dat granuliet een potentieel verdachte stof is. In het maatwerkbesluit wordt zelfs erkend dat het granuliet mogelijk weer weggehaald moet worden vanwege die toxische stof.

De voorwaarden die het hoogheemraadschap stelde was dat in een onderzoek moet worden vastgesteld of er polyacrylamide in het granuliet zit. En omdat dat onderzoek dat niet zou hebben vastgesteld, is er uiteindelijk een vergunning verleend.

Het vertrouwen in dat onderzoek, op basis waarvan de vergunning is verleend, lijkt misplaatst.

Daarvoor zijn drie redenen.

1. Het onderzoek is uitgevoerd door een belanghebbende partij, namelijk in opdracht van de aannemer.
2. De conclusie uit het onderzoek dat polyacrylamide niet aanwezig is, is onjuist omdat de gebruikte meetmethode niet deugt. Dat blijkt uit een onderbouwd commentaar van onderzoeker J. Harmsen die stelt dat polyacrylamide niet te meten valt met een extractiemethode.

Een onderzoek daarnaar is in 2019 gepubliceerd door het Fraunhofer Instituut in Schmallenberg.

3. De leverancier van granuliet, GIB, heeft verklaard dat polyacrylamide per definitie aanwezig is in granuliet. Het gehalte is 0,01% en dat is ook bevestigd in een rapport van Arcadis.

Wij roepen u vanavond op om kennis te nemen van genoemde onderzoeken en met de informatie daaruit opnieuw te kijken naar de verleende vergunning en deze zo mogelijk te herroepen op grond van het argument dat polyacrylamide wel degelijk aanwezig is in het granuliet en de stort terug te draaien.

Ik heb een bijlage bij het secretariaat achtergelaten waarin wordt verwezen naar de onderzoeken en desgewenst kan ik er ook voor zorgen dat de rapportages zelf beschikbaar komen.

Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Smits, voor het inspreken. En dan is er nu gelegenheid voor het stellen van technische of verduidelijkende vragen. Maar we gaan geen debat houden. Dus dat is even wat ik even aangeef. De heer Zoon.

De heer Zoon (PvdD): Ja, dank u wel. Ik geloof dat we het ermee eens zijn dat het onwenselijk is geweest. Wat ik alleen niet helemaal snap in uw betoog is dat u zegt dat u geen invloed heeft op het RAUM. Hoewel toch het RAUM degene is geweest die die vergunning heeft aangevraagd om granuliet te gaan storten. De makkelijkste weg lijkt mij, is dat Castricum zelf opdracht geeft om die stort te stoppen en ongedaan te maken.

Waarom bewandelt u die weg niet?

Mevrouw Smits: Als gemeenteraad hebben wij geen invloed op wat er in het RAUM gebeurt. Wij vormen niet het bestuur, wij kunnen hooguit een zienswijze een keer per jaar afgeven op de begroting. Wij hebben overigens -zoals ik u zei- wel vragen gesteld aan ons college. En wij hebben het antwoord gekregen: 'Wij weten van niks'. Ik parafraseer een beetje. En er wordt vervolgens verwezen naar de website van het hoogheemraadschap en gesteld: 'Maar het hoogheemraadschap heeft vergunning gegeven'.

Daarom hebben wij dat specifiek uitgezocht en wij kunnen nu vaststellen dat die vergunning op verkeerde gronden is verleend. En daarom vragen wij u om die vergunning te herroepen.

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (PvdA): Ja. Ik zou toch graag willen weten -in aanvulling op wat de heer Zoon vraagt-: heeft de gemeente Castricum dan niet een wethouder in het bestuur van RAUM zitten? Die kunt u dan toch ter verantwoording roepen?

Mevrouw Smits: Uiteraard hebben wij overleg met de wethouder en wij hebben vragen gesteld. Die vragen wachten nog op beantwoording. Maar waarom ik vanavond hier sta is niet om me te laten verwijzen naar andere bestuursinstanties, want dat gebeurt geregeld.

Wij hebben ons college aangesproken en die verwijst naar de vergunning van het hoogheemraadschap. En nog een keer wil ik duidelijk maken: we hebben dus ernaar gekeken. Wij hebben contact opgenomen met de onderzoeker. Wij hebben gegevens uit de rapportages en daaruit blijkt dat de vergunning op verkeerde gronden is verleend.

De gewraakte stof is wel degelijk aanwezig en de voorwaarde voor de vergunningverlening was, dat deze er niet in zou zitten.

Dus mijn oproep aan u is: kijk naar die onderzoeken en stel vast dat de stof, die gewraakte stof, er wel degelijk inzit. Dus de vergunning is op de verkeerde gronden verleend.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? Mevrouw Schreuder.

Mevrouw Schreuder (PvdA): U vertelt net dat het Arcadis-rapport ook aanwijst dat er 0,01% polyacrylamide in zou zitten. Hoe komen die aan dat gehalte? Dus hebben ze dat ook zelf gemeten of komt het van dezelfde bron van de leverancier die zegt dat het erin kan zitten.

Mevrouw Smits: Ik kan u dat antwoord niet geven. Ik kan wel zorgen dat u de rapportage van Arcadis krijgt.

De voorzitter: De heer Lap.

De heer Lap (fractie Lap): Ja, dank u wel, voorzitter. Wist u ervan dat het hoogheemraadschap een vergunning had gegeven om dit spul daar te storten? En heeft u die vergunning ook ingezien?

Mevrouw Smits: Die heb ik ingezien, inderdaad. En daarin lees ik dat de voorwaarde is voor het verlenen van de vergunning, dat de stof polyacrylamide er niet in aanwezig is en het betoog hier is: het is er wel degelijk in aanwezig. Het onderzoek heeft dat niet aangetoond omdat er een verkeerde meetmethode is gebruikt. Dat had op een andere manier moeten gebeuren.

En daarom mijn oproep aan u: kijk naar die onderzoeken. De vergunning is op verkeerde gronden verleend en herroep deze.

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (PvdA): Ja, het lijkt er toch op dat er nu gesteld wordt dat het hoogheemraadschap op verkeerde gronden een vergunning verleend heeft. Ja: dat kunnen wij niet zoveel over beoordelen. Ik begrijp de zorgen van mevrouw Smits wel heel goed.

Maar kan het dagelijks bestuur dan iets toelichten over hoe die vergunningverlening loopt?

De voorzitter: Ik kan daar heel kort op toelichten. Het is een vrij complex verhaal. Maar het simpele verhaal dat ik even nu kan uitgeven: er is een besluit 'Activiteiten Leefomgeving'. Dat zijn algemene regels. Daar hebben wij ons aan te houden. En de stof waar het over gaat, en de toepassing daarvan, worden geregeld door algemene regels.

Dat betekent dat er eigenlijk geen vergunningverlening voor plaats vindt: dat vindt in feite voor het werk plaats, maar niet voor de toepassing van die stof.

Die stof die is gecertificeerd. De uitvoerders en het laboratorium die al die zaken controleren, zijn gecertificeerd. En als het conform die certificaten is en die certificaten zijn aanwezig, dan hebben wij geen grond om het tegen te houden.

De enige die dat wél kan is natuurlijk degene die het werk heeft en die in feite daar een keuze voor maakt. Maar wij -als vergunningverlener- worden gevraagd om een vergunning voor het werk en deze

stoffen die worden in feite niet door ons vergund, maar die worden toegepast. En als die certificaten er zijn, dan hebben wij dat gewoon te accepteren.

Ik kan dit in een memo verder uitwerken om een kleine geschiedenis te geven hoe het gelopen is. Maar wij hebben hier -op dit punt- geen beleidsvrijheidsruimte. Wat wel zo is, dat mijn collega Beemsterboer, vanuit de waterkwaliteit, een aantal keren heeft laten meten. Misschien dat ik hem dat even zelf gewoon laat toelichten. Dat wij aanvullende maatregelen hebben genomen, buiten de standaard algemene maatregelen.

Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB): We hebben de stof drie keer gemeten. In eerste instantie hebben we het in Amsterdam gemeten voordat het in het schip ging.

De tweede keer hebben wij in het schip een keer gemeten.

En de derde keer hebben wij de gestorte stof gemeten.

We hebben op de eerste twee een uitslag en daar is de stof polyacrylamide niet boven de norm aangetroffen en dat is voor ons dan ook de reden om te doen wat we op dit moment doen.

De voorzitter: De heer De Boer.

De heer De Boer (Water & Natuur): Ja, dank, voorzitter. Ik heb een vraag aan de inspreker, als dat mag. Dank voor uw bijdrage. Ik wil toch nog even helder hebben want we bedenken hier over twee sporen en die twee sporen zijn denk ik ook al benoemd.

Aan de ene kant de vergunningverlening vanuit dit schap en aan de andere kant ook natuurlijk de bestuurlijke vertegenwoordiging vanuit Castricum.

En ik wil u niet weer hier wegwijzen, maar bent u voornemens om ook binnen de raad van Castricum en wellicht met alle andere participanten binnen het RAUM, de vertegenwoordigers op te roepen bij motie om bijvoorbeeld deze aanleg te stoppen. Dat zou bijvoorbeeld een optie kunnen zijn.

Of zegt u: ik bewandel alleen dit pad.

Mevrouw Smits: Neen. Ik heb gezegd dat wij wel degelijk ook onze bestuurders aanspreken. Er ligt nog een hele serie vragen. Alleen in een eerste serie vragen is verwezen naar het hoogheemraadschap en gewezen op die verleende vergunning.

En dat bedoel ik ook met 'men verwijst naar elkaar'. Wees gerust: wij zullen ook het RAUM nog aanspreken en ons eigen bestuur. Maar wat we hier in ieder geval hebben geconstateerd is, en dan kan ik misschien meteen reageren op wat net is gezegd door de onderzoeken.

Het centrale punt is, dat het onderzoek dat is gedaan op grond waarvan de vergunning is verleend, dat polyacrylamide niet is aangetroffen, dat kan kloppen. Want met de gebruikte meetmethode kan dat niet worden aangetoond.

Terwijl de leverancier zegt dat het spul er gewoon in zit en dat het op een andere manier gemeten zou moeten worden.

Ik heb dat in een bijlage toegevoegd. Ik kan het citeren maar het is nogal technisch. Misschien wilt u de moeite nemen om het te lezen en naast het memo te leggen.

Het centrale punt is: het onderzoek kan het niet aantonen, maar het zit er wél in.

En aangezien het een voorwaarde was voor de vergunningverlening, zoals ik het heb gelezen, doe ik wel de oproep hier.

De voorzitter: De heer Dickhoff.

De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land): Ja, dank u wel. Ik heb toch nog een vraagje dan aan de heer Beemsterboer. Die zei net: er is drie keer een meting geweest. Maar in welk jaartal zijn die metingen verricht?

Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB): Ik krijg net te horen dat de eerste meting ...

De voorzitter: Ik zeg het even. De eerste meting is wél uitgevoerd. Niet in opdracht van ons, maar wij hebben die resultaten wel ontvangen.

De tweede meting op het schip is door ons uitgevoerd. En dat kan ik precies nazoeken. Dan moet ik even kijken. Volgens mij 2026. Neen, sorry: 2025. Ik kijk dus scheef. 2025. Het is dit jaar geweest.

Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB): En daarvan hebben we, van de eerste op het schip, hebben wij de uitslag en de tweede die is zo recent dat we daar nog geen uitslag van binnen hebben. Dus de laatste bij de stort zelf.

De voorzitter: Ik denk dat het een heel technisch dossier is. Ik zeg u toe dat u een memo krijgt met een verslag over wat er precies plaatsgevonden is en hoe de rollen, taken en bevoegdheden in elkaar zitten. Wat dat is een complex verhaal hierin en welke discretionaire beleidsvrijheid wij hebben in dit dossier. En dat is dus heel weinig. En dat zal ik u inzichtelijk maken. En dat krijgt u dan per ommekeer.

Dank u wel, mevrouw Smits.

2. Ingekomen stukken

De voorzitter: Kunt u instemmen met de voorgestelde wijze van afdoening van de lijst van ingekomen stukken? Ik zie instemmend geknik. Neen: mevrouw Koning.

Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang): Wij hebben op 14 mei mondelinge vragen gesteld en daar hebben wij op dit moment voor de rest nog geen enkele reactie op gekregen. Ik kan het ook niet terugvinden in iBabs behalve in mijn e-mail. Dus ik ben wel heel nieuwsgierig hoe dat wordt behandeld.

De voorzitter: Wij zoeken dat even uit. Daar komen we even op terug per mail. Ja? Anderen nog? De heer Zoon? Neen. Dan stel ik nu de lijst met ingekomen stukken vast, met uitzondering van dit punt.

3. Mondelinge vragen

De voorzitter: Dan hebben wij het inspreken gehad. Er waren mondelinge vragen aangekondigd door de heer Lap. In het kader van de Kaderrichtlijn Water. Dan geef ik u daarvoor het woord.

De heer Lap (fractie Lap): Ja, dank u wel, voorzitter. Er zijn in ons gebied KRW-doelen die praktisch niet haalbaar en realistisch zijn. Dit blijkt ook uit het onderzoek van de duinwateren in Natura 2000-gebieden wat onlangs is uitgevoerd.

Het niet halen van de KRW-doelen heeft grote gevolgen voor de samenleving en voor HHNK. Kunt u aangeven welke KRW-doelen er zijn voor de nutriënten en welke er zijn voor de ecologie? En hoe deze tot stand zijn gekomen.

Kunt u ook aangeven welke doelen ernstig achterlopen en welke niet bereikt kunnen worden? Kan er nog dit jaar een evaluatie plaatsvinden over de KRW? Dank u wel.

De voorzitter: De heer Beemsterboer.

Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB): Mijnheer Lap: 'Kunt u aangegeven welke KRW-doelen er zijn?'

Het antwoord op uw vraag staat beschreven in de onderliggende rapporten van de watersysteemanalyse van de KRW. Ik zal u een link doen toekomen via de notulen van deze vergadering. En de link zelf heet dan de KRW-maatregelen doelen Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, die u overigens -volgens mij- in uw bezit heeft.

De tweede vraag: 'Kunt u ook aangeven welke doelen ernstig achterlopen?'. Op dit moment werken we aan een prognose voor 2027 en bereiden we een technische doelanalyse voor. Ik heb u daar eerder over verteld.

Hieruit volgt een nieuwe duiding over het doelbereik op basis van de laatste inzichten. Dit najaar wordt er in het algemeen bestuur verder over gesproken. Dus dan wordt u daarover geïnformeerd.

Dan uw derde vraag: 'Kan er ook dit jaar een evaluatie plaatsvinden over de KRW?'.¹

Ik verwijs u hiervoor naar de nationale tussenevaluatie die eind 2024 is opgeleverd. Ik zal u net als bij de eerste vraag, u ook deze link doen toekomen.

Inzichten uit deze tussenevaluatie hebben wij opgenomen in het KRW Impulsprogramma dat u afgelopen oktober hebt vastgesteld.

Op dit moment zien wij geen aanleiding tot aanvulling op onze eigen evaluatie en die link die heet in dit geval: 'Het koepelrapport tussenevaluatie KRW'. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik nog heel even naar mijnheer Lap.

De heer Lap (fractie Lap): Ja, dank u wel, voorzitter. Even kijken. Mijn vraag is eigenlijk ook naar aanleiding van de analyse van het duinwater van het HHNK wat uitgevoerd is. Dat is het onderzoek van 2022 en dat is vorig jaar gepubliceerd. En in dat rapport staat gewoon heel duidelijk te lezen, dat gewoon bepaalde doelen zijn gewoon niet te halen. Enerzijds omdat(??) maar anders¹ ook omdat het soms gewoon tegennatuurlijk is.

Dus ik had eigenlijk verwacht, voordat je die doelen neer gaat zetten, dus dat je eigenlijk eerst dat onderzoek hebt gedaan. Dus in dat hele onderzoek wordt duidelijk aangegeven dat bepaalde dingen gewoon niet kunnen of eigenlijk veranderd zouden moeten worden.

Dus ik zou toch willen vragen om dat gewoon mee te nemen, dus dat we daar gewoon iets mee doen.

De voorzitter: De heer Beemsterboer.

Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB): Ja, mijnheer, u heeft gelijk. Ook wij weten dat er een achtergrondbelasting is. En die hebben we eerder laten meten. En dan spreek ik over een jaar of tien geleden. En ik heb u geïnformeerd dat we op dit moment bezig zijn om die achtergrondinformatie opnieuw te meten. Zodat we in ieder geval met de meest recente methodieken een zo correct mogelijke uitslag hebben. Ook daar komen we op terug. Want die metingen vinden op dit moment nog plaats en ik kan daar niks over zeggen en over duinwater specifiek: volgens mij is het drinkwater wat er uit die duinen vandaan komt.

De voorzitter: Mijnheer Lap. Tot slot.

De heer Lap (fractie Lap): Tot slot, inderdaad. Want u wil mij allerlei dingen toesturen maar zou u dat analyserapport eigenlijk aan de bestuursleden rond willen sturen want het is de analyse duinwater HHNK. Dat is vorig jaar uitgekomen en daar staan in feite een heleboel nuttige dingen in en ik vind toch eigenlijk dat het gewoon gedeeld moet worden met het bestuur. Dan kan het bestuur dat ook tot zich nemen. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Beemsterboer.

Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB): Als ik hem heb. Want ik weet het niet. Want u stelt op dit moment een vraag die buiten uw mondelinge vragen gaat. Als ik die heb, dan krijgt u die.

De voorzitter: Prima, dank. Dan hebben wij dat gedaan.

¹ Ook na herhaald naluisteren weet ik niet wat de heer Lap zei.

Dan had ik helaas nog vergeten om ook de ingekomen stukken nog even te memoreren op deze vergadering. Dat was punt twee van de agenda.

Nota bene: voor vervolg, zie daar.

De heer Zoon (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Weer even over Saskerlei. We zijn er nog niet klaar mee. Want al vanaf 2011 is er sprake van natuurontwikkeling Saskerlei in het Alkmaardermeer. Tot eind vorig jaar was er sprake van om voor een nieuwe dam gebruik te maken van zand. Het recreatieschap RAUM heeft echter begin dit jaar een vergunning aangevraagd om gebruik te mogen maken van granuliet. Het is een afvalproduct uit de granietwinning waarvan de hoogheemraad al treffend zei dat er lijm toegevoegd is.

Dat die lijm er standaard in zit, is een gegeven. Dat hoeft je eigenlijk niet eens te meten.

Deze stof kan na verloop van tijd uiteenvallen in een zeer zorgwekkende stof: de acrylamide die dan vrijkomt is kankerverwekkend.

Toch is ervoor gekozen om deze risicovolle bouwstof te gebruiken. En dat terwijl we het nota bene hebben over een project dat over natuurontwikkeling gaat. En in om het halen van de KRW-doelstellingen.

Het RIVM adviseert dan ook, om dat als je granuliet wil gaan gebruiken, vooral te blijven monitoren op de aanwezigheid van acrylamide in het oppervlaktewater.

De minister heeft dit advies ook overgenomen bij een Rijkswaterstaat-project.

Hoewel wij liever hadden gezien dat de vergunning voor granuliet niet was afgegeven of weer was ingetrokken, begrijpen wij dat dit juridisch niet mogelijk is.

Daarom is het goed dat het HHNK een maatwerk-besluit heeft genomen waarin de vergunninghouder verantwoordelijk is voor de maatregelen als er toch negatieve effecten zijn op de waterkwaliteit.

Echter: op 12 mei heeft HHNK op de website gezet, dat alleen watermonsters worden genomen als daar aanleiding voor is.

De procedure en de monitoring roepen bij ons dan drie vragen op.

Weet u waarom het RAUM heeft verzocht om granuliet te gaan toepassen in plaats van zand?

HHNK ziet geen aanleiding om watermonsters te nemen. Wanneer ziet HHNK die aanleiding dan wel?

En wat is de reden voor HHNK om niet te kiezen voor monitoring terwijl het RIVM dat wél adviseert?

De voorzitter: Dank u wel. De heer Beemsterboer.

Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB): Dank u wel. Deze mondelinge vragen die heb ik gezien maar het is op de een of andere manier binnen de organisatie iets anders verlopen.

Weet u waarom? In eerste instantie is er door de aannemer, en daar heeft de insprekerster gelijk in, is door de aannemer gevraagd om hoogovenslakken te mogen gebruiken. Dat hebben we afgewezen.

In tweede instantie werd er gevraagd of dat industriezand mocht zijn. Daar hebben we papieren over gekregen en aanvullende vragen over gesteld. Nooit meer iets van gehoord.

En enige tijd later is er gevraagd of deze stof, of die gebruikt mocht worden.

Wij hebben mondeling wel aangegeven dat het misschien handig was om over te gaan naar zand.

Daar zit een kostenplaatje aan vast.

Dus weet u waarom? Dit is wat wij weten.

Dan uw vragen over waarom wij geen watermonsters: ik kom daar, ik ga die als schriftelijke vraag behandelen want ik wil daar wat specifiek op zijn dan dat ik op dit moment ben.

De stof polyacrylamide is een stof die gebruikt wordt en ik heb u zoeven aangegeven in hoeverre wij dat gevonden hebben. Maar op het moment dat die uiteen valt en dan het woord 'poly' eraf valt en het acrylamide wordt, dan is mijn informatie dat die binnen 24 uur meer als acrylamide is maar dat die nog weer verder degenereert. In die 24 uur is hij behoorlijk giftig. Uit onderzoeken blijkt dat als die opgesloten wordt in een verpakte -bijvoorbeeld klei- dat de kans heel klein is, maar ik wil u daar gewoon een correct antwoord op geven. Dit is de informatie die ik op dit moment kan delen.

Maar het lijkt me verstandiger om dat als een schriftelijke vraag te zien. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: We komen dus nog even op deze vraag schriftelijk terug met een volledig antwoord. Dank u wel.

Kaderstellende rol

4. Jaarstukken 2024 – bespreekstuk

De voorzitter: En dan ga ik door naar het volgende punt. En dat zijn de jaarstukken. Dat is een bespreekstuk. Mijnheer Zoon.

De heer Zoon: Ik had ook nog een mondelinge vraag ingediend.

De voorzitter: Mijn excuses. Die heb ik helaas niet in mijn annotatie staan dus dat gaan we nu even bij deze corrigeren. En ik heb dit stuk maar niet in mijn annotatie. Sorry. De heer Zoon.
(Vervolg onder agendapunt 'Mondelinge vragen').

(Heropening punt 4)

Voorliggend besluit:

Aan het CHI voor te stellen:

1. De jaarstukken 2024 vast te stellen en daarmee het college van dijkgraaf en hoogheemraden decharge te verlenen voor het gevoerde (financiële) beleid over 2024;
2. Het positieve resultaat van € 9,8 miljoen toe te voegen aan de bestemmingsreserves voor tariefsegalisatie van het zuiveringsbeheer, het watersysteembeheer en het wegenbeheer tezamen;
3. De toevoeging aan de bestemmingsreserve budgetoverheveling van € 1,6 miljoen te autoriseren;
4. De onttrekking aan de bestemmingsreserve budgetoverheveling van € 1,9 miljoen te autoriseren;
5. De overschrijdingen op de exploitatiekosten ten opzichte van de herziene begroting voor Gezond water van € 1,6 miljoen en Veilige (vaar)wegen van € 0,7 miljoen te autoriseren;
6. Kennis te nemen van de uitkomsten van de accountantscontrole van de jaarrekening 2024;
7. Kennis te nemen van de reactie namens het college van dijkgraaf en hoogheemraden op de aanbevelingen van de accountant bij de jaarrekening 2024.

De voorzitter: Dan kom ik nu bij punt 4. De jaarstukken. Het algemeen bestuur wordt gevraagd de jaarstukken 2024 vast te stellen en daarmee legt het college van dijkgraaf en hoogheemraden verantwoording af over het in 2024 gevoerde financiële beleid en beheer.

Als u dadelijk gaat stemmen: bij de jaarstukken nemen de dagelijks bestuursleden geen deel aan de stemming omdat zij hun eigen stukken niet -laat ik zeggen- beoordelen.

Ik heb begrepen dat de Auditcommissie geen inbreng wil geven en dat betekent dat, ik kijk nog even naar de portefeuillehouder. Of ik het kan overgeven voor bespreking. U wilde nog iets zeggen? Dat wil ik even weten. Dan geef ik u even het woord.

Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd): Ja, dank u wel, voorzitter. Heel kort. Vandaag staan de jaarstukken ter bespreking op de agenda. We leggen verantwoording af over het door ons gevoerde beleid en de uitgevoerde activiteiten als D&H.

Dit jaar stond opnieuw in het teken van extreme weersomstandigheden. Ook hadden we te maken met een groter aantal openstaande vacatures dan voorgaande jaren. Mede hierdoor -uitgebreid besproken in de commissie- is er een exploitatieoverschot ontstaan van € 9,8 miljoen ten opzichte van de herziene begroting en hebben wij onze doelen niet volledig behaald.

Voorgesteld wordt om het overschot toe te voegen aan de bestemmingsreserves voor tariefegalisatie. In de commissie van 14 mei is door de Auditcommissie wel een mondeling positief advies gegeven. En werd u medegedeeld dat er nog een schriftelijk advies zou volgen in het CHI. Dit is toegevoegd aan de agenda.

Ook willen wij nog even wijzen op de brief van concerncontrol die staat bij de ingekomen stukken. Dat is het, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dat is het nu open voor bespreking. Wie mag ik als eerste het woord geven? Mevrouw Koning.

Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Bespreking jaarstukken 2024 door Boeren Burgers Waterbelang.

Vandaag hebben wij definitief afscheid genomen van een van onze oprichters en bestuurder van het eerste uur: Jos de Boer. In zijn trend zal ik deze beschouwing doen.

Jos was een strijder. Een man van weinig woorden. Maar als hij het woord nam, moest te wel luisteren: Waterschappen zijn noodzakelijk in dit land, maar dienen zich te beperken tot hun kerntaken en zich niet gek te laten maken door de waan van de dag. De kosten lopen alsmaar op. En de praktische kennis neemt af. Dat is een slechte zaak. Waarvan acte.

Stel zo weinig mogelijk regels en bekijk het rechtlijnig. Water stroomt niet omhoog. Dus leg geen waterbergingen aan op stukken die het hoogst liggen in het gebied. Zorg dat natuur en agrarisch met elkaar in evenwicht zijn. Zodat er geen plagen ontstaan in agrarische gebieden die met extra gewasbeschermingsmiddelen bestreden moeten worden. In ons kleine Nederland kunnen wij voedsel produceren op de meest efficiënte, veilige en diervriendelijke manier ten opzichte van de rest van de wereld.

Kijk vooruit. Wees kritisch op voorliggende besluiten en vraag je af wat het toevoegt. Zijn de kosten in relatie met de opdracht die wij als HHNK hebben en het te nemen besluit? Heb je alles goed overwogen en van verschillende kanten bekeken?

Uiteraard moet de boekhouding in orde zijn. Maar dit is achteraf. Wat heb je geleerd van het afgelopen jaar? En hoe betrek je het geleerde in dit huidige jaar en toekomstige jaren?

Wat is zeker en wat is onzeker? Ben je duidelijk naar de mensen in het werkgebied, die hier wonen en werken? En die de kosten moeten dragen. Wat bied je hen aan? Hoe overtuig je hen? Hoe communiceer je met hen?

Boeren Burgers Waterbelang gaat akkoord met het gevoerde financiële beleid en geeft dijkgraaf en hoogheemraden decharge voor het gevoerde beleid. En ziet met open blik het MJP tegemoet. Wij hopen dat de gestelde vragen worden meegenomen in de afweging voor het opstellen van het MJP 2026-2029 en verder.

Een greep in de reserves doen en die weer positief krijgen in een volgende bestuursperiode is in onze visie niet gewenst. En verhoging van de tarieven ook niet.

Dat houdt in dat minder essentiële taken, zoals natuurbeheer en ecologie, niet primair zijn en het beheer en de uitvoering daarvan neergelegd dient te worden waar het hoort.

Samenwerken in verschillende gremia: prima. Maar niet op onze kosten.

Verder is energie-opwekken niet alleen voor milieudoelstellingen. Maar ook een taak die beperkt geld mag kosten. Het is onmogelijk aan onze achterban uit te leggen dat er zoveel geld inefficiënt wordt gespendeerd in een onzekere tijd. Zowel mondiaal als Europees op het gebied van veiligheid en economie.

Bestuur, dijkgraaf en ambtenaren van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier: veel wijsheid en vooral gezond verstand. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Wie wil als volgende vragen, opmerkingen? De heer Cramer.

De heer Cramer (VVD): Dank u, voorzitter. Eigenlijk is de mededeling heel eenvoudig. De VVD is voorstander van het goedkeuren van de voorliggende stukken, het vaststellen van de jaarrekening.

Met een groot compliment aan het college want, zoals mevrouw Koning terecht opmerkte: het zijn ingewikkelde tijden.

Een beroemd politicus heeft ooit eens gezegd: 'Het voelt als sturen in de mist'. En dat is misschien ook wel een beetje waar. En we hebben het afgelopen jaar beslist een rechte voor getrokken, en dat is een compliment waard. Dus de VVD zal voor de vaststelling van jaarrekening stemmen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Cramer. Kom ik bij mevrouw Dijck, dacht ik.

Mevrouw Dijck (BBB): Ja. Ik kan volledig aansluiten bij de vorige sprekers.

En verder zijn we benieuwd naar de uitkomsten van het onderzoek van het opnemen van een kasstroomoverzicht, uiteraard.

Verder heb ik een vraag nog over het stuk 'Crisisbeheersing'. We lezen dat de Moterkapposters bedoeld zijn om bij wateroverlast snel te kunnen handelen met behulp van boeren en loonwerkers. Dat klinkt heel nuttig. Maar er zijn 22 van de 42 gebieden uitgewerkt. De vraag is dan tweeledig: 1. Wat is de reden dat er niet nog meer gebieden zijn gedaan? 2. En hoe wordt ervoor gezorgd dat die praktische kennis van mensen in het veld niet alleen op papier staat, maar ook echt werkt als het erop aankomt? Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Rooker.

De heer Rooker (Ongebouwd): Dank u wel, voorzitter. Om dan toch maar gewoon een beetje op het rijtje af te gaan. Ja, uiteraard natuurlijk ook mijn dank voor het opstellen van deze jaarverslagen, zowel voor het financiële deel als ook de andere verslagen. Zeer informatief en zeer waardevol.

Wat betreft het financiële deel hebben we natuurlijk de ondersteuning van concerncontrol, de Rekenkamer, ook inmiddels het verslag van de Auditcommissie. Hartelijk dank daarvoor.

Ja, afgelopen zondag hebben een aantal bestuursleden in het Noorderpolderhuis geleerd, dat mochten al deze geleerde mensen het toch bij het verkeerde eind hebben, dan kunnen we altijd nog het behang verkopen!

(Gelach)

Want dat hebben bestuurders voor ons toch heus een keer gedaan. Ik moet er wel bij zeggen: het leek bekleed te zijn met bladgoud. Dus laten we er ook niet al te simpel over doen, maar het was natuurlijk toch wel een heel -van onze zeer gewaardeerde historicus- prachtig mooi verhaal en ook een heel mooi moment, zondag.

Ja: en onze fractie zal akkoord gaan met het jaarverslag.

En ook vanuit het jaarverslag en ook vanuit hetgeen ons voor de toekomst is voorgeschoteld, staat ons nog heel veel te doen. Het HWBP, te denken op het schoon water, de Grote Verbouwing. En daar hebben we mogelijk ook te maken met stikstofvergunningen.

Ik heb onvoldoende inzicht op welke wijze. Maar daar zullen we toch zeker mee te maken hebben. Is het niet vanwege vergunningen dan misschien toch vanwege extra kosten. En we zijn natuurlijk niet de enige. Het gaat om woningbouw en nog heel veel andere zaken (infra) die hier op dit moment enorm tegenaan lopen.

Nu is het Kabinet van plan om de kritische ondergrens voor stikstof op te hogen van 0.005 mol naar 1 mol. Voor degenen die denken van 'Ja, een mol?'. Nou: het komt neer op 0,07 gram per hectare naar 14 gram per hectare. Een hectare (10.000 m²). 14 gram. 10.000 m², ongeveer ruim twee voetbalvelden voor degenen die toch nog een beetje verbeelding moet krijgen bij de maatvoering. De minister die dit behartigt heeft dit voorgelegd aan de Raad van State want die willen toch wel even kijken hoe kansrijk of dat dan is.

En ...

De voorzitter: Mijnheer Rooker. Kunt u de relatie met de jaarrekening aanhouden?

De heer Rooker (Ongebouwd): Ja, want vanuit de jaarrekening zijn er natuurlijk ook onze toekomstperspectieven. Waar het om gaat is: de jaarrekening die heeft gezegd, ja, dat er toch, ik zal het even citeren: 'Niet geringe risico's met zich meebrengt'.

Ik kan me er niks bij voorstellen. 14 gram stikstof per hectare. Welke risico's of dat met zich meebrengt.

Maar het belemmert onze samenleving op velerlei gebied. En waar ik nu naar toe wil, dat is eigenlijk dat ik D&H vraag, of specifiek de dijkgraaf, om eventueel samen met andere waterschappen of via de Unie van Waterschappen, toch een signaal te geven naar de Raad van State dat ons als waterschappen heel veel te doen staat.

We leven in een gebied onder NAP. Het is ongelooflijk belangrijk dat wij het werk onbelemmerd kunnen uitvoeren en ook dat wij onze doelstellingen richting schoon water, dat wij die onbeperkt goed kunnen uitvoeren en niet belemmerd worden door dit soort wet- en regelgeving.

Dus mijn verzoek aan u: al zou het alleen zijn door een mediabericht of andere signalen, maar laat hier toch iets over horen. Want de poging van het Kabinet om hier toch een oplossing te krijgen, die is voor iedereen erg belangrijk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw Van der Zijde.

Mevrouw Van der Zijde (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Ook van de Partij voor de Dieren complimenten voor de jaarrekening en voor de organisatie voor het opstellen van de stukken en voor de controle daarvan. Het is technisch een prima stuk.

In de commissievergadering heb ik ook gehad over en gevraagd naar de biodiversiteitsparagraaf. En de bereikte resultaten op dat onderdeel. En daar wil ik toch nog even op terugkomen.

Want dat blijft belangrijk. Vorige week was de 'Week' of de 'Dag van de biodiversiteit'. En er is ook een nieuw rapport uitgekomen: 'Statusrapport Nederlandse biodiversiteit'. Door Naturalis opgesteld. En de conclusies uit dat rapport zijn: het gaat slecht met de biodiversiteit; er is weinig natuur; de waterkwaliteit is slecht en het Kabinet doet te weinig.

Nou: dat zijn niet bepaald geruststellende uitkomsten.

In de commissievergadering zei de portefeuillehouder van: 'Kijk naar de Uitvoeringsagenda, daar vind je wat we gaan doen'.

En dat heb ik ter harte genomen. En ik heb even gekeken wat er dan ook in die agenda staat. En daar staat: Het opnemen van prestaties in het thema biodiversiteit, worden in de P&C-cyclus verkend.

Samen met andere waterschappen wordt gewerkt aan een raamwerk waarmee zowel onze inspanningen voor de biodiversiteit als ook de huidige toestand meetbaar wordt gemaakt met een stelsel van kritische prestatie-indicatoren. De KPI's. En dat dit raamwerk in 2024 toegepast gaat worden. En we dan meer inzicht krijgen in die staat van die biodiversiteit. En de effectiviteit van onze maatregelen. En ook wordt nagedacht over de HHNK wet vijf: de vijf zogenaamde gidssoorten wiens aanwezigheid of afwezigheid iets zegt over de biodiversiteit.

Dat zijn mooie dingen die daar staan en we zouden daar graag -zeg maar- een terugkoppeling op krijgen: is dat dan gelukt ja of neen. Want dat lezen we niet in het jaarverslag en de vraag is: wanneer komt dat dan wél terug? De beloftes die zijn gedaan, de acties die we gaan inzetten en wat we daarop hebben gedaan en wat we daarop hebben bereikt.

Dus dat hoor ik graag van de portefeuillehouder.

En dan wil ik toch ook nog wel iets zeggen tegen mevrouw Koning. Want zij geeft aan, als voorvrouw van de BoerBurgerBeweging, dat er minder geld naar essentiële taken natuur en biodiversiteit moeten gaan.

Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang): Bij interruptie. Het is Boeren Burgers Waterbelang.

Mevrouw Van der Zijde (PvdD): Oh, sorry.

Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang): BoerBurgerBeweging is een andere fractie.

Mevrouw Van der Zijde (PvdD): Oh, dan heb ik weer niet goed gekeken. Ja. Sorry.

Want ik heb nog even gekeken zeg maar ook wat nou de visie op biodiversiteit is van LTO. En die hebben in 2023 een visie gegeven. En ik denk dat LTO staat voor een belangrijke, niet voor Boeren Burgers Waterbelang? Neen?

Dat is dan jammer, want het is denk ik wel voor de andere agrariërs in ons bestuur van belang. Want zij zeggen: toekomstbestendig boeren is onlosmakelijk verbonden met het behouden en herstellen van biodiversiteit. Erkend wordt, dat biodiversiteit van levensbelang is voor de agrarische sector.

Biodiversiteit draagt ook bij aan een financieel gezond en duurzaam agrarisch bedrijf. En agrariërs waarderen en weten kennis, hoe ze biodiversiteit kunnen integreren in de eigen onderneming. En de agrarische ondernemer draagt in positieve zin bij aan² biodiversiteit waarbij rekening wordt gehouden met cultuurhistorische waarde.

Ik denk als dit het beleid is van LTO, dat we ook hier in het waterschap daar kennis van moeten nemen en ook aan moeten bijdragen. Dus dat waren mijn bijdragen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Zijde. Dan kom ik bij de heer Lap.

De heer Lap (fractie Lap): Ja, dank u wel, voorzitter. Bij deze wil ik dank uitspreken aan de organisatie voor al het uitgevoerde werk in 2024. Dit zowel voor het uitvoeren van de werkzaamheden in het veld, zowel als hier op kantoor. En voor het opstellen van de jaarcijfers.

Financieel lijkt alles goed op orde, met zelfs geld over. In werkelijkheid is dat geld over maar zeer betrekkelijk omdat er vaak sprake is van projecten en uitgaven die net niet in het boekjaar vallen. Heel zorgelijk is de enorme negatieve reserve bij Waterketen.

Dit in combinatie met de onttrekkingen in de laatste jaren van veel geld uit diverse reserves maakt het extra zorgelijk. Leven we niet ver boven onze stand? Blijven we wel voldoende bij onze kerntaken? Besteden we het geld niet te veel aan onze bijzaken?

Zo lijkt er bij de dijkversterking veel tijd en geld besteed te worden aan het Dijkkwartier in Den Helder. Waar voor HHNK helemaal geen opgave ligt.

En lijkt de urgente dijkversterking bij Durgerdam steeds verder weg te raken.

In 2022 lag er voor deze dijkversterking in Durgerdam al een onderzoek en een plan van aanpak om de dijk uiterlijk in tien jaar tijd versterkt te hebben. Hoe heeft HHNK hier in 2024 verder vorm aan gegeven om te zorgen dat de zwakke schakel in de Markermeerdijk in 2032 ook voorzien is van een dijk die aan de normen voldoet?

2024 was -zeker in de eerste helft- zeer nat. Gelukkig hebben we optimaal gebruik kunnen maken van de twee boezemgemalen waarvan gemaal Monnickendam net op tijd klaar was.

De wateroverlast in het duingebied is onder dergelijke natte omstandigheden deels begrijpelijk. Maar roept ook vragen op. Of het onderhoud van de afwatering wel voldoende gebeurt. En of het waterpeil wel goed wordt nagekomen.

Van heemraad Langeveld heb ik begrepen dat er nu afspraken zijn gemaakt met Staatsbosbeheer waarbij het onderhoud weer volledig ter hand wordt genomen door hen en de waterpeilen van het peilbesluit worden nageleefd. Een bevestiging van deze afspraken zou fijn zijn. En voor de betrokken ingelanden duidelijkheid geven.

In de omgeving van het Amstelmeer is in 2024 toenemende onrust en onvrede ontstaan over de projecten aldaar. Waarbij de indruk wordt gewekt dat het Amstelmeer voor HHNK een soort speeltuin is geworden van Landschap Noord-Holland. Dit door het maken van nog meer eilanden ten koste van de zoetwaterberging. De wijze waarop dit gebeurt en ook dat HHNK hier faciliteert geeft veel onbegrip.

² Kom er niet uit.

De voorzitter: Mijnheer Lap. Kunnen wij het wel houden over de jaarrekening en de stukken die erin staan. Want volgens mij gaat u nu een project bespreken, maar het gaat hier over de verantwoording van wat er gebeurd is.

De heer Lap (fractie Lap): Van wat gebeurd is, ja. Ja. Maar ik heb nog een **zinnetje en dan ...**

Nou goed. Dan laat ik dat laatste nog effe.

De waterberging ten behoeve van Agriport Wieringermeer: de voorgestelde inrichting van de waterberging geeft bij de omgeving van de gemeente weerstand. Er is echter een mooie inbreng vanuit de omgeving bij de voorbereiding van dit omvangrijke waterbergingsproject bij Middenmeer met veel draagvlak lijkt te hebben.

In 2024 is dit plan reeds overhandigd aan mevrouw Hartog van het hoogheemraadschap. Wat is hiermee gedaan? En nog mooier: is dit overgenomen?

In december 2024 is bij de behandeling van de Verordening Behandeling Bezwaren toegezegd dat er jaarlijks in de eerste helft van het volgende jaar, verslag gedaan zou worden over de bezwaren en klachten. Dat is niet in het jaarverslag opgenomen. De toezegging is gedaan dat er in de eerste helft van 2025 gerapporteerd zal worden. Over 2023 en 2024. Wordt dit ook uitgevoerd?

De vragen over kosten en opbrengsten van wind- en zonne-energie over 2024 zijn in een eerder stadium wat onduidelijk beantwoord. Nadere uitleg wordt niet gegeven.

Uit de beantwoording wordt enerzijds gesteld dat de jaarlijkse kosten € 1 ½ miljoen bedragen en de opbrengst € 1,1 miljoen. Waarvan € 380.000 SDE-subsidie. Een andere uitleg is weer, dat er een opbrengst is van € 3,3 miljoen waarvan € 650.000 van de windmolens. Er zou vorig jaar € 100.000 geïnvesteerd zijn. Welke kosten en opbrengsten zijn de juiste?

Vervuiling van...

De voorzitter: Mijnheer Lap. Ik weet niet of u misschien verwacht dat wij hier allemaal antwoord op hebben. Maar deze vragen zijn dusdanig technisch van aard en niet bestuurlijk, dat ik eerlijk gezegd niet weet waar u bent. En ik ook absoluut vermoed dat we ze niet kunnen beantwoorden.

Dus: er ligt hier een jaarrekening met een controle en advies van de Auditcommissie. Het gaat over de verantwoording van het gevoerde beleid. Dat is wat het punt is.

En u stelt nu een hele hoop vragen die misschien ergens in de jaarrekening genoemd staan. Maar het zijn allemaal naar aanleiding van en eerlijk gezegd: ik weet niet meer waar u zit.

En ik weet niet hoe het zit met de rest van de vergadering. Maar mag ik u uitnodigen om de technische vragen schriftelijk te stellen? Dan zorgen wij er echt voor dat u een goed antwoord krijgt. Maar ik denk dat dit u en ons niet helpt op dit moment.

De heer Lap (fractie Lap): Nou dan goed. Dan moet ik ze gewoon indienen. Maar ik wilde nog wel effe met dat laatste stukje...

De voorzitter: U mag natuurlijk duiden over de jaarrekening wat u...

De heer Lap (fractie Lap): Ja, goed. Want het is ook naar aanleiding van een vraag en dat is zeg maar de notulen die wij krijgen zeg maar die komen gewoon heel laat binnen. Dus in feite heb je daar gewoon niet zoveel meer aan. En je hebt tussen de commissie en het CHI heb je twee weken. Nou goed. Ik heb er vragen naar gesteld en blijkt dus dat met één week zijn de concept notulen er en ik zou eigenlijk willen vragen -als het mogelijk is- om ze in concept, zeg maar, beschikbaar te stellen zodat we er gewoon wat aan hebben voor de voorbereiding van het CHI. Dank u wel.

De voorzitter: Voor zover ik mij kan herinneren hebt u die vraag eerder gesteld en hebt u ook antwoord gekregen. Dat er ook digitaal al een verslag is waarop je alles kunt terugzien, dus daar wordt u al in voorzien. Dus ja. Volgens mij is die laatste vraag een herhaling van zetten, om eerlijk te zijn.

De heer Lap (fractie Lap): Nou goed. Ik weet niet of ik er even iets van mag zeggen. Kijk. Ik heb in de voorbereiding van de gezamenlijke commissie dus gevraagd wanneer ze beschikbaar zijn. Daar is het antwoord op gegeven: in vijf werkdagen zijn ze beschikbaar. Nu is mijn vraag -als het mogelijk is- om vanaf nu zeg maar dus dat na die vijf dagen, want dan is er één week om tussen de commissie en het CHI, dat ze in concept worden gepubliceerd. Want dat gebeurde dus vroeger ook.

De voorzitter: We gaan er nu denk ik even geen discussie over hebben maar ik verwijs toch naar het feit dat volgens mij na afloop van de vergadering, misschien de dag erna, de hele vergadering terug te zien is. U kunt dat precies digitaal zien. U kunt precies zien per agenda-onderwerp wie wat gesproken heeft. U kunt het aanklikken en dan krijgt u precies in die scene terug. En het schriftelijke verslag - met alle respect- dat moet ook opgesteld worden door mevrouw Lubbers. Die dit altijd zeer nauwkeurig doet. En dat heeft even een tijd nodig voor een transcriptie. En de tijd die daarvoor staat is volgens mij al behoorlijk beperkt, dus u zult het even dan als het heel snel moet, digitaal moeten doen. En volgens mij is het echt bij de tijd. Dank, voor zover. Dan kom ik bij de heer Dickhoff.

De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Vandaag nemen wij een besluit over de jaarstukken 2024 van HHNK. In de commissie heb ik al namens mijn fractie complimenten gegeven over de leesbaarheid van de jaarstukken.

Voorzitter, wij maken ons nog wel zorgen over de financiële positie van HHNK. Wij zien dat de omvang eigen vermogen eind 2024 gezakt is naar 4,1% van het balanstotaal. Een jaar eerder was dat nog 6,8% van het balanstotaal.

Een ander punt van zorg is de ratio op weerstandsvermogen. In de begroting 2024 was nog uitgegaan van een ratio van 1,7. In de jaarrekening is de ratio teruggezaakt naar 1.41. Net boven de norm van 1,4. Al met al is in 2024 de financiële positie achteruit gegaan.

Een andere zorg is, dat bij HHNK de structurele inkomsten niet in balans zijn met de structurele uitgaven. Ook in 2024 is HHNK afhankelijk geworden van incidentele baten zoals rentebaten ad € 10 miljoen en dividend Nederlandse Waterschapsbank ad € 4,7 miljoen.

Voorzitter: in de commissie heb ik vragen gesteld over de informatiewaarde van deel 1 en 2. Met name over de energietransitie.

We lezen niet dat de windturbines bij gemaal de Helsdeur geen € 330.000 opleveren maar € 160.000. Liefst € 170.000 minder dan bij het besluit over de aanschaf van de windturbines in mei 2023. Dus dat is een constatering en geen vraag.

Voorzitter: ook lezen wij niet welke zonneparken van HHNK nog steeds niet zijn aangesloten op het energienetwerk. Met andere woorden: HHNK heeft wél zonneparken gerealiseerd maar kan vanwege netcongestie geen opbrengsten realiseren.

Kan de portefeuillehouder de toezegging doen dat in de jaarrekening over 2025 hieraan wél aandacht wordt gegeven? Tot zover in de eerste termijn. En uiteraard gaan wij akkoord met de stukken die dadelijk ter besluitvorming worden voorgelegd.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Dickhoff. Dan kom ik bij de heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ja, allereerst zoals de meeste fracties: complimenten zowel aan het dagelijks bestuur als de organisatie voor de vormgeving van de stukken en de uitvoering van datgene wat gebeurd is.

De jaarstukken zijn een belangrijk moment. Het is namelijk het moment dat het dagelijks bestuur verantwoording aflegt over datgene wat we in de begroting 2024 met het dagelijks bestuur hebben afgesproken. Wij als algemeen bestuur hebben de opdracht gegeven aan het dagelijks bestuur om op basis van de begroting aan de slag te gaan en dingen voor elkaar te krijgen.

Dat hebben ze gedaan, op een enkele uitzondering na.

En die enkele uitzondering hebben ze inderdaad keurig onderbouwd en beargumenteerd waarom dat niet helemaal gelukt is.

Daar kunnen wij inderdaad tevreden over zijn. Er valt het dagelijks bestuur in dat opzicht helemaal niets te verwijten.

De 'World Meteorological Organization' heeft onlangs een nieuw rapport uitgebracht met een vooruitblik voor de komende vijf jaar. De extremen worden de komende vijf nog extremer. We gaan de komende vijf jaar weer het record breken van het warmste jaar sinds het begin van de industriële revolutie. De opdracht is eigenlijk: laten we ons maar schrap zetten en zoals we -in maritieme termen dan zeggen-: zorg dat alles zeevast staat.

Dat is vast de boodschap voor het MJP dat eraan komt. Ooit hebben we in het verleden besloten dat wij een maatschappelijk verantwoorde overheid willen zijn. De geluiden die hier vanavond over de tafel gaan, die getuigen daar niet allemaal even goed van. Misschien dat we toch nog eens even die stukken erbij moeten hebben waar het dan om gaat.

Zoals mevrouw Van der Zijde al zei: het is ook biodiversiteit. Ook eco-diensten voor de landbouw zijn van wezenlijk belang. Ik snap niet dat we daar zomaar overheen kunnen stappen.

Een van de belangrijkste belemmeringen voor het halen van de Kaderrichtlijn Waterdoelen is de stikstof-depositie, mijnheer Rooker. Stikstofdepositie. Er moet niet meer stikstof uitgestoten worden. Er moet in Nederland gewoon minder stikstof uitgestoten worden. Zo simpel is het. Dan helpen wij de Kaderrichtlijn Waterdoelen te halen. Anders niet.

Voorzitter: wij zijn tevreden over de jaarrekening. Wij geven uiteraard goedkeuring eraan en dat besluit ook mijn betoog. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kom ik bij Water & Natuur. De heer Hoekstra.

De heer Hoekstra (Water & Natuur): Voorzitter, de jaarstukken en het advies van de accountant hebben we uitvoerig besproken in de gezamenlijke commissies. Nu is ook de notitie van de Auditcommissie toegevoegd. Belangrijke stukken voor de besluitvorming.

In een reactie op de accountantsrapportage heeft D&H aangegeven de aanbevelingen van de accountant ter harte te nemen en er werk van te maken. De aandachtspunten die deze experts aanstippen, zijn ook voor mijn fractie van belang.

Overigens moet me wel van het hart, dat ik het advies van de Auditcommissie van wat mindere kwaliteit vind dan dat van andere jaren. Volgens mij is dat een aandachtspunt voor volgende jaren. Mijn fractie heeft de volgende aandachtspunten bij de commissie. We sluiten aan bij de heer Dickhoff als het gaat over de reserves. Zowel de reserves voor tariefsegalisatie als de algemene reserves. Ik herhaal mijn bijdrage van verleden jaar. Zorg dat deze reserves weer op orde komen. Dus voldoende positief. En met name bij het zuiveringsbeheer.

Met de huidige stand van de reserves is gelijkmatige ontwikkeling van de belastingtarieven niet of nauwelijks mogelijk.

Een forse stijging van de belastingen -zoals dat bij collega-waterschappen nu al aan de orde is- liggen ook bij HHNK in het verschiet. Immers: de opgaven zijn groot en de economische situatie is zodanig dat de kosten blijven stijgen.

En wat betreft de algemene reserve kan het zo zijn, dat die qua hoogte financieel-rekenkundig op orde zijn, maar de laatste twee jaren hebben wij gezien dat de reserves én de incidentele meevallers nodig waren om positieve resultaten te boeken.

Kortom: ik herhaal mijn oproep van vorig jaar. Portefeuillehouder: verzin een list, ga aan de slag om HHNK financieel toekomstbestendig te maken.

Het tweede aandachtspunt is de financieringsstructuur van de dijkversterking. Ook dit aandachtspunt maakte ik verleden jaar.

Dit jaar adviseert de accountant van het CHI om dit onderwerp goed te monitoren. Dat moet dan wel mogelijk worden. De triaalrapportages lijken we daar zeer geschikt voor, maar de huidige rapportages zijn op dit punt onduidelijk en vaag.

In de commissie heb ik daar een vraag over gesteld en een toezegging van de portefeuillehouder gekregen dat hij daar schriftelijk op terugkomt. Graag een bevestiging van de portefeuillehouder.

Het saldo van € 9,8 miljoen is procentueel binnen de marges maar het is toch een aanzienlijk bedrag.

Nu is dit bedrag ten overvloede onttrokken aan de reserves. Jammer voor de incidentele baten. En wat opvalt is dat sommige incidentele baten elk jaar zorgen voor een meevaller. Rente en dividend, met name.

Kan daar niet een financieel beleid op gevoerd worden? Inmiddels weten we dat deze meevallers jaarlijks terugkeren.

D&H geeft in een reactie op het rapport van de accountant aan, dat zij de adviezen van de accountant overnemen. Dat is geruststellend maar het ontbreekt aan een beschrijving en toelichting van de aanpak.

De Auditcommissie heeft als advies dat (citaat): 'Het belangrijk is een prioriteit aan te brengen in de aanbeveling van de accountant en te werken met een duidelijke tijdslijn voor de opvolging van deze aanbevelingen'. (Einde citaat).

Zoals ook in de commissie aangegeven, sluiten wij ons hierbij van harte aan en kan de portefeuillehouder aangeven dat hij ook deze aanbeveling overneemt.

En tenslotte een reactie op de oproep van de heer Dickhoff om ons te mengen in de discussie tussen de Raad van State en het ministerie. Mijn fractie is daar geen voorstander van en ik verwijs daarvoor naar de bijdrage van de heer Van der Laan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik nog even 50PLUS aan. Die heb ik...

De heer Aerts (50PLUS): Op dit moment niet.

De voorzitter: Op dit moment niet. Prima. Dan komen wij nu aan het einde van de eerste termijn. Mevrouw Koning, u heeft nog een aanv...

Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang): Mag ik nog even reageren op mevrouw Van der Zijde nu de eerste ronde is geweest? De eerste termijn.

De voorzitter: Dat zou eigenlijk ook gewoon in de tweede ronde kunnen.

Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang): Mag ook.

De voorzitter: Als u een interpellatie heeft kunnen we dat gelijk doen. Dat is een korte. Maar nu moet u hem even meenemen naar de tweede termijn. Ik ga even kijken naar de portefeuillehouder. En dan ik voor de laatste onderwerpen die nog niet bij portefeuillehouder Ruiter zitten, de anderen aanspreken.

Portefeuillehouder Ruiter (Omgebouwd): Ja. Allereerst dank dat de meeste meesprekers toch content waren hoe het gepresenteerd is en met de resultaten die we behaald hebben vorig jaar. Allereerst nog even richting Boeren Burgers Waterbelang over een toch wel persoonlijke reactie vanuit D&H. Dat wij u condoleren en deelneming namens D&H voor een zeer markante persoonlijkheid die ons ontvallen is en waar we zeker, u, heel vaak mee samengewerkt heeft de afgelopen jaren. En zeker, hoe moet ik het zeggen, een hele periode hebben meegemaakt in het algemeen bestuur en waar mijnheer De Boer nadrukkelijk aanwezig was. En dat heeft u heel mooi omschreven. Nogmaals onze deelneming, condoleance en sterkte met dit verlies op nog zo'n jonge leeftijd. Dan zijn er heel veel opmerkingen gemaakt en er is ook wat verteld over diverse zaken. Dan zou ik zeggen nou: daar nemen we notitie van. En ik wil toch eigenlijk vooral ingaan op de vragen die gesteld zijn of waar nog iets over mede te delen is.

Vanaf de BBB het kasstroomoverzicht: nou, in het kader dat we toch op de centjes moeten letten, in die zin, heb ik de organisatie gevraagd hoeveel tijd dat zou kosten. Nou: dat viel me mee. Om precies te zijn: het zat eigenlijk altijd wel in de rapportages, maar het is niet meer verplicht meer. Dus we

kunnen het eigenlijk zo oppakken en er is kennis in de organisatie om dat te doen. En daarom gaan we dat gewoon doen.

De andere vraag of het zinvol is, of u er iets mee kunt: nou dat zullen we volgend jaar bespeuren, denk ik.

Dan is er heel wat gezegd over allerlei zaken en kom ik eigenlijk op onze financiële positie. Daar heb ik de vorige keer ook veel over gezegd. Wij hebben gekozen om de stijging van de tarieven gelijkmatig te houden. En dat betekent dat we met name in de waterketen het komende jaar nog iets negatiever zullen zijn. Maar dat we dan inlopen en dat aan het eind van de MJP-periode weer gelijkwaardig zijn. Daar is vorig jaar een opmerking over geweest van de toezichthouder, de accountant. Daar hebben we kennis van genomen en we hebben het meerjarenplan erop aangepast, de begroting. En ik denk dat we voldoende maatregelen hebben getroffen om het te mitigeren, zoals dat zo mooi heet.

Ja, de ratio. Dat is denk ik ook wel een gevolg daarvan. Maar daar voldoen we aan de normering en dat is ook een discussie. We hebben een paar jaar geleden vastgesteld wat de algemene reserve zou moeten zijn zonder te veel geld vast te houden. Daar hebben we onderbouwing, risicoanalyse. Kunt u terugzien in de jaarstukken. De accountant kijkt ernaar. Dus als we te veel risico lopen, zal er een opmerking over komen en moeten we de algemene reserve aanvullen. En dan is het weerstandsvermogen op peil.

Op dit moment is daar geen aanleiding toe. En het is dan ook zo in vergelijking met andere...

De voorzitter: Een vraag van de heer Dickhoff. Mijnheer Dickhoff.

De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land): Interruptie. De accountant die kijkt niet naar de weerstandsratio. Dat ligt buiten zijn beschouwing. Dus ja. U zegt het zo, maar dat is niet juist.

Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd): Ik wilde eigenlijk zo tegen u melden: als het zo zou zijn, dat het weerstandsvermogen onder die normering zou komen, dan zouden we denk ik daar actie op moeten ondernemen.

De voorzitter: Mijnheer Dickhoff.

De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land): Maar dan bent u het ook verplicht en wij zijn ook verplicht om aanvullende maatregelen dan te nemen. Als je onder de ratio komt.

Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd): Ja, dat u het zo zegt is ook zo, maar er is ook heel veel discussie over ook in de waterschappen. Waar moet die dan staan? Je ziet eigenlijk dat veel waterschappen die risicoanalyse niet toepassen en dan op heel hogere percentages zitten. Maar dan is de discussie: waarom zou je geld vasthouden op een plaats waar het eigenlijk niet functioneel is? En dan zou je beter kunnen pleiten voor een gelijkmatige situatie. En laten we eerlijk zijn: als waterschap kunnen we, en dat zie je ook in de praktijk gebeuren, kunnen we altijd weer onze belastingen verhogen. Zo simpel, doen we ook afgelopen jaar. Is veel discussie over. Zijn we niet altijd blij mee, maar het is wel een heel belangrijk element van hoe onze financiële huishouding in elkaar zit.

Dus ik pareer toch die opmerking. We doen dat heel doelbewust, we doen het ook precies binnen de richtlijnen. Dat wil ik eigenlijk zeggen en als uw opmerking specifiek over het weerstandsvermogen is juist maar de accountant kijkt wel zeer zeker naar hoe wij financieel goed zijn en of we geen dingen doen. En er is vorig jaar ook een opmerking over gekomen en dit jaar niet. Zoals u heeft kunnen constateren. Over met name de bestemmingsreserves dan.

Dan is er over zonnepanelen: die markt is zo volatiel geworden en is zo moeizaam geworden. we hebben ook een 109 a-onderzoek gedaan over energie en hoe we daarmee omgaan en wij zijn volop aan het kijken hoe we daar de komende tijd. Een belangrijke partner is HVC en dat is niet altijd makkelijk. En er zijn ook heel veel haken en ogen aan. De saldering is weg, opwekken, terug-leveren.

Het is heel ingewikkeld maar de markt is heel lastig geworden. Inderdaad hebben we een paar zonneparken waaronder Ursem, die op dit moment niet terug leveren.

Aan de andere kant. Vorige keer heb ik ook gezegd: daar krijgen we discussie over in andere -denk ik- van mijn collega hoe wij daar in de toekomst mee omgaan. Aan de andere kant hebben wij ook in de KEP afgesproken dat we energie- en klimaat neutraal zouden zijn en dat we ernaar streven. Het zijn ook investeringen die niet altijd renderend zijn maar die wel helpen om die doelstellingen te halen. Dus het blijft een lastige discussie. Maar het heeft onze aandacht. Het heeft onze zorg en ik denk dat we het komend najaar zeker daarop terug gaan komen.

De voorzitter: Een interruptie van de heer Dickhoff.

De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land): Ja, mijnheer de voorzitter. Ik vraag alleen maar om hierop in de jaarrekening 2025 terug te komen. Dat is het enige dat ik vraag.

Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd): Oh. Dat kan altijd. En ik denk dat het belangrijker is om de t-rapportage erop terug te komen anders hebt u geen sturingsinstrument maar alleen maar een constateringselement. En dat lijkt me ook veel beter, eerlijk gezegd. Ja.

Dan is er wat discussie geweest over andere zaken. Ook vanuit Water & Natuur. Eigenlijk een soortgelijk aandachtspunt: algemene reserve en ook de zorg dat we niet op orde zijn. Ik heb geprobeerd dat te pareren en te zeggen dat wij daar gewoon heel nadrukkelijk binnen de norm blijven en heel goed beleid op loslaten.

De voorzitter: De heer Hoekstra.

De heer Hoekstra (Water & Natuur): Afgelopen jaar hebben we gezien dat veel uit de reserves en uit de incidentele middelen gehaald moest worden. Als dat komend jaar weer gebeurt, dan draaien we negatief. Hoe denkt u daarover?

Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd): Ja. Zoals u herinnert: vorig jaar, eind van het jaar, hebben wij een begrotingsaanpassing gedaan. Omdat we toen dachten dat we negatief zouden eindigen. Wij zijn positief geëindigd met een onderschrijving van € 9,6 miljoen.

Daar hebben we zorgen over gemaakt en dus proberen we in de P&C-cyclus dat zo goed mogelijk te volgen. En dat is eigenlijk mijn antwoord. Dat wij ons daar geen zorgen over maken in het geheel van onze financiering, in het geheel van onze belastingopbrengsten en het MJP dat we nu dan gaan presenteren de komende weken. En ik denk dat we voldoende borging hebben om dat op een verstandige manier te doen.

Dus dan hoop ik dat u ook weer vastigheid krijgt daarin.

De voorzitter: De heer Hoekstra.

De heer Hoekstra (Water & Natuur): We zullen zien, bij het MJP.

Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd): Dat zullen we zeker zien. Maar ik wil het toch absoluut weghalen dat wij financieel niet op orde zijn. Laat ik het zo zeggen.

Ik snap de zorg. Dank daarvoor en wij gaan samen. En u hebt ook hartstikke gelijk: wij hebben omdat we die algemene reserve hebben aangepast, daar hebben we ook gebruik van gemaakt om toen de tarieven op orde te houden in 2023. Dat is correct, dat is helemaal correct.

Dan heb ik nog een vraag over de audit. En over de tijdslijn. Ja: daar ben ik ook best wel tevreden over. Vorige keer heeft concerncontrol een enorme aanscherping gebracht in hoe we omgaan met aanbevelingen. Vorig jaar hadden we 26 aanbevelingen. Daar is in de audit eigenlijk -vind ik persoonlijk- een heel mooi rapport. We vinden ook dat het daar plaats moet vinden en daar is een

rapport verschenen hoe de risico's zijn en welke risico's eraan vast zitten. En de audit heeft er kennis van genomen en die is ermee akkoord gegaan.

Dat vond ik nog wel bijzonder: in de aanbevelingen van de audit staat ook, dat ze daar op letten.

Maar ze hebben eigenlijk vorig jaar een halfjaarlijkse brief gehad waarin wij heel goed hebben uitgelegd waar de risico's zijn. Dat we ook sommige aanbevelingen niet gaan navolgen omdat ze onvoldoende rendement hebben of eigenlijk niet meer aan de orde zijn.

En van die 26 aanbevelingen hebben we dat enorm teruggebracht tot 11 en ook risico's aangegeven en die zitten met name in de cybersecurity en ICT. Daar liggen onze grote risico's en daar is ook alle focus op, op dit moment.

En als het anders is hoor ik het graag van de Auditcommissie. Dank u wel, voorzitter. Dat waren mijn vragen, denk ik.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn aan ondergetekende door mevrouw Dijck vragen gesteld over de crisisorganisatie en met name over de Moterkapposters.

Op 4 december 2023 zijn er schriftelijke vragen gesteld en hebben wij gerapporteerd wat er op dat moment af was aan de Moterkapposters en dus ook aangegeven dat in het eerste kwartaal 2025 het restant pas zou zijn.

Ik kan u aangeven dat die cijfers volgens mij in de technische vragen over de jaarrekening ook zijn meegegeven. Maar het zou kunnen zijn dat dit u is ontgaan of dat het mij is ontgaan: dat ze er niet in stonden. Maar in ieder geval is het nagenoeg afgerond. Zijn alle Moterkapposters afgerond.

Ik geloof dat er drie niet af zijn. Maar die zouden misschien bij het uitspreken van nu wél af kunnen zijn. Maar het is nagenoeg afgerond.

En de vraag die u ook stelt: 'Wanneer worden ze dan geïmplementeerd?': momenteel vinden de gesprekken plaats met de sector. En eerder hebben er al gesprekken plaatsgevonden met onder andere de branchevereniging van loonwerkbédrijven. Op dit moment is het dus aan de gang.

En de bedoeling is dat voor eind 2025 dit af is. Dan heb ik de vraag van mevrouw Dijck gehad.

De heer Lap heeft mij een vraag gesteld over de toegezegde eerdere rapportage over bezwaren en klachten. En die zouden het eerste halfjaar van 2025 af zijn.

Ik kan u zeggen dat dat iets vertraging heeft gehad -laat ik zeggen door personele zaken- maar dat ze in de pijplijn zijn en ik verwacht dat ze nog steeds voor de zomer er zijn. Maar ze zitten in de pijplijn, dat is in ieder geval wat ik kan meegeven.

Dan heeft de heer Rooker mij de vraag gesteld over eventueel een signaal aangeven naar het Kabinet, naar Den Haag. Ik verwijs daar even door mevrouw Leijen die in de commissie Waterkwaliteit zit waar ook met de Unie van Waterschappen afgesteld wordt. Waar ook wel de signalen zijn. Of daar al een en ander van terug te melden is.

Dat waren in ieder geval de vragen aan mijn persoon. Schuif ik even door naar mevrouw Leijen om hier het woord te voeren.

Portefeuillehouder Leijen (PvdA): Nou. Kijk het belang van helderheid over de stikstofnormering is groot voor waterschappen. Dus er wordt ook wel heel duidelijk invloed uitgeoefend op bijvoorbeeld het ministerie of de betreffende ministeries om ook de uitzonderingspositie mogelijk die wij hebben in verschillende projecten -maar daar weet misschien de heer Langeveld nog wel weer meer over- om die (ja, we schuiven gewoon lekker door) om die te kunnen garanderen.

Maar kort gezegd: die stikstofdiscussie die mag wat ons betreft morgen afgerond zijn want het geeft ons ook helderheid in het uitvoeren van werken. Overigens ook in de waterketen natuurlijk.

U weet -het staat niet vanavond op de agenda- maar Wieringen, het aanvullend krediet. We hebben ook te maken met extra doelstellingen op stikstof waardoor we een stukje extra risicoparagraaf moeten opnemen. Nou ga ik misschien toch buiten mijn boekje.

Maar zal ik meteen de andere vragen ook even doen, uit de portefeuillehouder biodiversiteit?

Dat raamwerk KPI's dat is in landelijk overleg. Dat zou in 2024 afgerond zijn en ons helderheid verschaffen om te kunnen meten hoe het staat met de versterking van de biodiversiteit.

Dat gaat niet lukken. Ik verwacht wel dat we dit jaar bij u terug kunnen komen om dat inzichtelijk te maken. Want als er iemand is die wil weten hoe het staat met haar portefeuille, dan ben ik dat. Maar u bent misschien ook net een tikkie ongeduldiger dan ik. Dus ik hoop dat ik in 2025 bij u terug kan komen.

Wat is overigens wel vanochtend heb besproken in mijn portefeuillehouders-overleg Biodiversiteit is: kunnen wij wat met die biodiversiteitsparagraaf? Want daar heeft u mij de vorige keer een vraag over gesteld. Die staat in de agenda, in de Uitvoeringsagenda. En daar zijn we nu ook wel even naar aan het kijken of en hoe we dat, want daar heb ik natuurlijk ook met mijn collega's te maken.

Maar: dus weet dat ik niet stilzit op dit dossier.

We hebben ook vorige week een symposium gehad waarin we met name gesproken hebben hoe we in de samenwerking -want biodiversiteit, dat heb ik toen ook gezegd in de aftrap- biodiversiteit is niet van ons, het is niet van de Provincie, het is niet van Landschap Noord-Holland: we hebben allemaal een bijdrage.

Ik hoef u er niet van de overtuigen dat we behalve hele grote kansen hebben als waterschap in de samenwerking maar ook in ons eigen werk, ook heel veel belangen hebben bij biodiversiteit.

En in die zin is het geen bijzaak. Biodiversiteit helpt ons bij de uitoefening van onze primaire taken, zoals waterkwaliteit. Dus die leg ik hier ook nog even in uw midden.

Even kijken. Eigenlijk heeft de heer Ruiter al een beetje de vraag beantwoord van de heer Dickhoff over netcongestie, kan dat in de jaarrekening worden opgenomen.

Ik kan erop aanvullen dat u krijgt in juni -eerst in de commissie en dan in het CHI- het nieuwe Klimaat- en Energieprogramma K35. En daarin wordt heel nadrukkelijk aandacht gevraagd of een ambitie of een opgave voorgelegd aan u om wat te doen, om handelingsperspectief voor netcongestie te organiseren.

Dat betekent ook dat we daarop dan vervolgens gaan rapporteren. Dus wat mij betreft is hij breder dan de zonneparken die niet hun energie kwijt kunnen maar het is een breder issue waar we met elkaar ook op moeten willen sturen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Leijen. Dan kijk ik even of er nog andere portefeuillehouders waren? Ja.

Portefeuillehouder Langeveld (VVD): Ja, dank u wel. Nou ja: mijnheer Rooker. Over de stikstof. Ik krijg hem ook doorgespeeld. En ik denk misschien ga ik straks door naar mijnheer De Boer. Ik weet het niet. Want het kwam van die kant af. Nee: maar de stikstof uiteraard in de uitvoering hebben we daar ook mee te maken. Dat is gewoon een ding. Het werkt hier en daar vertragend en kostenverhogend. Maar we hebben ermee te maken, dus duidelijkheid is in ieders belang.

Dan wil ik eigenlijk doorgaan met de vragen van de heer Lap. Ja, Durgerdam. Die vraag is al vaker gesteld en ik denk ook door u. Maar misschien naar tevredenheid beantwoord. Dat kan zo zijn, maar goed, het staat volledig beschreven in de programmarapportage. En weet ook dat er op het ogenblik op ambtelijk niveau contact gezocht is met Amsterdam of gesprekken gevoerd gaan worden met Amsterdam, met de gemeente Amsterdam wat de stand van zaken is in Durgerdam.

Dus weet dat wij daar echt de vinger aan de pols houden. Dus ik heb het al vaker verteld, ik denk al een paar keer. Maar ik hoop dat u me deze keer op mijn woord gelooft dat we daar echt de vinger aan de pols houden en dat we die tien jaar die we gesteld hebben, dat we ze daar ook echt aan houden.

Dan heb ik het Dijkkwartier.

Eerlijk gezegd, u zegt enorme kosten: nou, dan mag u mij vertellen waar die vandaan komen.

11 juni dan gaan we daar uitgebreid op in in de commissie want ik denk dat we ambtelijk zeer weinig kosten gemaakt hebben. Sterker nog: het bedrag -dat kan ik bij deze wel verklappen- van € 125.000 die toegezegd is, is eigenlijk nauwelijks of niet gebruikt. Maar 11 juni komen we daar uitgebreid op terug, dus wat dat betreft denk ik dat u eigen invulling geeft aan iets waar we nog niet over gecommuniceerd hebben.

Dan de heer Hoekstra: goed monitoren, de financiering van de dijkversterkingen, de diverse dijkversterkingen. Uiteraard doen we dat volop. Daar wordt zeer strak op gemonitord en tot nog toe

kleuren we netjes binnen de lijntjes maar ik ben met u eens: het is een continue onderwerp van aandacht.

Dan heeft u een vraag gesteld naar aanleiding en ja: daar zou ik schriftelijk op terugkomen. Over de programmarapportage HWBP. Pagina 17. En daar komen we ook keurig netjes op terug bij u. U krijgt daar zeer binnenkort -toevallig hebben we er vanochtend over gesproken- krijgt u daar schriftelijk uw antwoord op.

En daarmee denk ik dat ik mijn antwoorden gegeven heb.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Langeveld. Ik kijk nog even de andere portefeuillehouders aan. Ik merk niet dat die nog iets toe te voegen hebben.

Tweede termijn

De voorzitter: Dan denk ik dat we aan de tweede termijn komen. En dan kijk ik even wie het woord wil voeren in de tweede termijn. De heer Hoekstra.

De heer Hoekstra (Water & Natuur): Voorzitter. De accountant en de auditcommissie komen beide tot een positief advies over de jaarstukken van HHNK. Dat was belangrijk voor onze oordeelsvorming. Wij kunnen instemmen met de besluitvorming zoals die voorligt wat betreft de jaarstukken.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Koning. U wilde volgens mij ook nog wat zeggen.

Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Mevrouw Van der Zijde. Ik herhaal even wat ik heb gezegd in mijn beschouwing: 'Zorg dat natuur en agrarisch met elkaar in evenwicht zijn zodat er geen plagen ontstaan in agrarische gebieden die met extra gewasbeschermingsmiddelen bestreden moeten worden'.

Volgens mij heb ik helemaal niets gezegd: ik heb alleen gezegd wat betreft die biodiversiteit of ecologie. Ik heb wél gezegd dat in diverse gremia -nu moet ik even verder kijken-: 'Dat houdt in dat minder essentiële taken zoals natuurbeheer en ecologie niet primair zijn voor ons en het beheer en de uitvoering daarvan neergelegd dient te worden waar het hoort. Samenwerken in diverse gremia prima, maar niet op onze kosten'.

En dat is heel wat anders dan het ontkennen van. Want de agrarische sector kan niet zonder, maar de samenwerking is noodzakelijk. En wij zijn *niet* van LTO, sorry.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koning. Anderen? Anderen nog voor de tweede termijn? De heer Rooker.

De heer Rooker (Ongebouwd): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wil toch nog even reageren op mijn pleidooi om toch over de stikstofwetgeving toch wel een signaal naar buiten te brengen.

Het gaat -zoals de heer Van der Laan aangaf- stikstofdepositie gaat niet over water, niet over KRW maar gaat over Natura 2000-gebieden. Stikstofdepositie op Natura 2000.

En we zitten al zes jaar inmiddels opgesloten in het rondraaien over dit onderwerp. En het natuurlijk ongelofelijk belangrijk dat er toch -maar door hele geringe aanpassingen- toch een uitweg komt. En van 0,07 naar 14...

De voorzitter: Mijnheer Rooker.

De heer Rooker (Ongebouwd): is in mijn beleving van 0 naar niets.

De voorzitter: Mijnheer Rooker: ik vind dat het heel weinig te maken heeft met de jaarrekening. U heeft ook de mogelijkheid om een motie vreemd aan de orde van de dag te doen als u een signaal wilt

uitgeven als het algemeen bestuur. Maar dat is wel een ander iets dan dat wij hier spreken over de jaarrekening en de gepresenteerde resultaten en het financiële resultaat.

Ik wil u toch echt vragen echt te focussen op de jaarrekening. En ik bedoel het eigenlijk naar iedereen en ik wil daar ook geen onderscheid in maken dat ik daarin te veel varieer.

De heer Rooker (Ongebouwd): Nee, prima. Ik laat het hierbij. Maar mijn signaal is duidelijk aan u. Dus mijn verzoek blijft.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik naar anderen. Neen. Dan kom ik bij de heer Ruiter.

Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd): Ja, ik zat nog even over die beantwoording van de heer Hoekstra te dubben. Volgens mij had u het vooral over de aanbeveling van de accountant en ik gaf u antwoord op iets anders denk ik. Dus ik...

De heer Hoekstra (Water & Natuur): Neen, het ging over de aanbeveling van de Auditcommissie.

Portefeuille Ruiter (Ongebouwd): Toch wel. Ja, want in de aanbeveling van de accountant volgen dezelfde volgorde door D&H overgenomen en dan worden ze gekwalificeerd naar risico's neergelegd en die komen dan weer in de audit. Dat is denk ik dat we dan over hetzelfde praten. Ja? Dank u wel.

De voorzitter: Dan wil ik nog even zeggen tegen de heer Rooker. Op het moment dat u een politiek signaal wilt afgeven, dan zult u ook even moeten zorgen dat er een politiek signaal vanuit het algemeen bestuur komt.

Ik kan moeilijk een boodschap van één van de partijen meedenken. Dat vind ik wat moeilijk.

Ik ben uw voorzitter, in zijn geheel en ondeelbaar. En dat wil ik op die manier wel doen. Dus ik zou ook zeggen: kijk naar het reglement van orde, naar de motie vreemd aan de orde van de dag.

Ook dat soort zaken staat tot uw beschikking en maakt daar gewoon gebruik van.

Als u niet weet hoe het moet, dan kunt u contact opnemen met BDS. Dank u wel.

Volgens mij komen wij hiermee aan het einde van de tweede termijn, heb ik het idee.

Den dat betekent dat wij even moeten gaan stemmen over de jaarstukken.

Dan is het zo -en het is heel goed dat ik daareven aan word herinnerd- de dagelijks bestuursleden doen niet mee aan de stemming.

Misschien is het handig om dat even visueel te maken, dat u even uw stoel naar achteren schuift? Dat maakt het ook voor de secretaris-directeur die alles meeneemt, goed zichtbaar.

Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang): Voorzitter. Even een vraag over de orde. Zij zijn ook onderdeel van het CHI.

De voorzitter: Ja, dat klopt. Maar hier is heel nadrukkelijk in de Waterschapswet gesteld...

Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang): Okay.

De voorzitter: ... dat zij niet deel mogen nemen aan de stemming omdat zij verantwoording afleggen.

En zij mogen niet stemmen over hun eigen verantwoording. Dus dit is een heel bijzonder iets, maar zo staat het in de wet. En zoals u weet, heb ik me daaraan te houden.

Voordat ik naar de stemming ga -ik vermoed het niet, maar ik wil het even toch wel pro forma vaststellen: heeft iemand nog behoefte aan een stemverklaring?

Zo neen: dan wil ik de stemming gaan openen. En dan vraag ik u uw stem uit te brengen via het kastje. Uiteraard als het pasje in het kastje zit.

Dan gaan we kijken of het goed is.

Dan zie ik dat van de 22 stemmen die zijn uitgebracht 22 stemmen vóór zijn. En dan komen we inderdaad ook met de mensen die afwezig zijn en de mensen die niet mee mogen stemmen prima uit.

Dus daarmee is het aangenomen. Ik geef er een klap op. Dank u wel.

5. Aanvullend uitvoeringskrediet project vernieuwen RWZI Wieringen -hamerstuk

De voorzitter: En dan gaan we naar agendapunt 5. Aanvullend uitvoeringskrediet project vernieuwen RWZI Wieringen. Dat is een bespreekstuk hoewel het volgens mij aanvankelijk een hamerstuk zou zijn. Maar er was iets van informatie toegevoegd.

Maar ik kijk even nog rond. Want als er discussie is over hamerstuk of bespreekstuk en er is behoefte om er een hamerstuk van te maken...

(Vanuit de zaal gaan meerdere stemmen op: 'Hamerstuk').

De voorzitter: Er is wel iets aan toegevoegd. Maar als u zegt 'hamerstuk', vind ik dat prima. Dan ga ik het hameren. Is dat goed? Mooi.

Ook geen stemverklaringen? Geweldig. Dan gaan we hameren, mensen.

En kunt u uw stem uitbrengen op het moment dat de secretaris-directeur...

Okay, dan bij acclamatie. Bij deze. Geweldig.

Procedurele zaken

6. Vaststellen notulen/besluitenlijst/lijst van toezeggingen

6.a Verslag CHI-vergadering 16 april 2025 (25.0595502)

6.b Besluitenlijst CHI-vergadering 16 april 2025 (25.0402808)

De voorzitter: Dan heb ik punt 7. Motie vreemd aan de orde. Maar ik heb eerst de notulen, denk ik. De notulen hebben wij dan staan en de besluitenlijst en de lijst van toezeggingen.

En het gaat voor de helderheid over de notulen en de besluitenlijst van de CHI-vergadering van 16 april 2025. En de lijst van toezeggingen.

Kunt u instemmen met deze stukken? Ik kijk en ik zie, neen, mevrouw Koning.

Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang): Ik heb een paar opmerkingen.

Pagina 27...

De voorzitter: Ik neem aan dat van het verslag is?

Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang): Ja, dat is van het verslag. Bij mijn opmerking staat op de een-na-laatste alinea 'reguleren en dereguleren van waterval'. Ik weet eigenlijk zelf even niet hoe dat uitgelegd moet worden.

De voorzitter: Ik denk dat wij dan nog eventjes de band teruglopen. Ik zie mevrouw Lubbers knikken. Wij zullen dat even corrigeren, dat punt. U had nog een ander punt?

Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang): Ik heb misschien gebrabbeld.

De voorzitter: Het was misschien wat later op de avond, wie weet.

Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang): En op pagina 32. De tweede alinea: 'Twee verschillende gebiedsbeheerders: De Schermen'. En dat moet zijn De Schermer.

De voorzitter: Correct. Dank u wel. Met deze toezegging dat die twee punten nog even in het verslag worden nagelopen, kan ik het verslag vaststellen? Ja. Dan geef ik er een klap op.

7. Motie vreemd aan de orde van de dag

De voorzitter: Dan ga ik door naar de motie vreemd aan de orde van de vergadering en dan ga ik graag de Partij voor de Dieren het woord geven. En dan kijk ik naar de heer Zoon? Aan u het woord.

De heer Zoon (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Defensie is op zoek naar extra oefenterreinen. Vrijdag zijn daar de plannen voor gepubliceerd en de publieke discussie is geopend voor reacties.

Men zoekt meerdere locaties. Groote Keeten is er daar een van waarbij het laatste nieuws is dat ze het strand en de strandopgangen willen gaan gebruiken.

Dat zal niet gebeuren met een koelboxje en een handdoekje, maar het zal impact hebben op de kwetsbare natuur en het historisch landschap, schrijft zij ook.

Daarnaast staat in de Milieueffectrapportage nog steeds de 120 hectare (en dat is inclusief de duinen) ingetekend als een locatie.

Voor het waterschap gaat onze zorg uit naar die kwetsbare duinen. Daarom is het waterschap ook voorzichtig met activiteiten in de duinen. Dat lijkt me logisch.

Defensie is niet gemaakt om voorzichtig te opereren tijdens oefeningen. Helaas zien wij dat ook met enige regelmaat in het nieuws. En wij willen een signaal afgeven dat een nieuwe locatie in de duinen - vooral binnen Natura 2000-gebied- ongeschikt is als uitbreiding en wij roepen het algemeen bestuur dan ook op om dit te onderschrijven.

En dat doen we samen met de fractie Water & Natuur met de volgende motie:

'Het college van Hoofdingelanden spreekt uit dat het onwenselijk is dat defensie duinen in Natura 2000-gebied gebruikt als nieuw oefenterrein en gaat over tot de orde van de dag'. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Zoon. Dan geef ik hem nu even in beraadslaging bij u. Het is aan het algemeen bestuur om hier nu even over te discussiëren met u. Ja. De heer Lap.

De heer Lap (fractie Lap): Ja, goed ik heb er eigenlijk naar de heer Zoon heb ik er gelijk al op gereageerd. Op Texel hebben we ook een heel oefenkamp en een heel gebied. Dat is militair terrein en dat wordt gebruikt. Op Vlieland heb je en dat is ook Natura 2000, daar worden met straaljagers gevlogen. Dat is ook Natura 2000-gebied. En ik denk dat de pijn misschien nog het meeste zit in Noord-Holland heb je natuurlijk toch wel verschillende gebieden wat officieel militair terrein was maar omdat het niet gebruikt werd dat het eigenlijk helemaal natuur was en dat er dus voor de rest niemand meer bijkwam. Maar ik denk dat het in zekere zin toch gerust nog wel aardig samen kan gaan. Tenminste als ik om me heen kijk zeg maar, hoe het bij ons met het oefenkamp gaat, gaat het prima samen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Lap. Als volgende had ik de heer Rooker gezien.

De heer Rooker (Ongebouwd): Ja, ik vind hem even lastig omdat ik ook niet goed weet hoe wij als HHNK hierin positie hebben. Dat is mij niet duidelijk. Ik weet niet hoe mijn collega-bestuursleden dat hebben, maar daar zit ik wel even mee. Is er iemand die dat kan duiden?

De voorzitter: Ik kan vragen aan de heer Langeveld om daar even op te reageren. Maar we kunnen ook even een ronde maken en dat de heer Langeveld daarna even reageert. Mijnheer Van Schoorl.

De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang): Ja, dank u wel, voorzitter. Eigenlijk heeft de Lap het ook al aardig verwoord. Alleen zoals wij denken en zeker gezien de toestand in de wereld, denk ik: ja, het is heel belangrijk, Natura 2000-gebieden. Maar ook onze veiligheid en de NAVO-norm moet niet alleen omhoog in centjes en in mensen maar moet ook de gelegenheid hebben om te oefenen. En als je niet kunt oefenen dan staat er iemand anders hier aan de deur te kloppen en hebben wij waarschijnlijk wel iets minder te vertellen dan we nu in ons mooie Nederland wel mogen, in deze

democratie. Dus een signaal afgeven zou ergens kunnen, maar het is volgens mij ook gelegen aan de Stuurgroep Noord-Holland Noord Ontwikkelingsperspectief. Ja, wij zijn beslist niet tegen. Dus ook niet vóór de motie, laat ik het even goed zeggen. Op die manier.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Schoorl.

De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang): Dat in eerste instantie.

De voorzitter: Mevrouw Schreuder.

Mevrouw Schreuder (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ja wij zijn uiteraard tegen oorlog in het algemeen maar wij zijn ook tegen 'not in my backyard-gedrag'. Het zou mooi zijn als we de agressor konden stoppen en uitbreiden van defensie terreinen daarmee overbodig zouden maken.

Zo ver reikt onze invloed niet.

Dus wij vinden: het is een zaak van Provincie en Rijk. En zolang kwaliteit of kwantiteit van water en de waterveiligheid niet in het geding is, hebben wij hier eigenlijk niet zoveel over te zeggen.

Dus daarmee kunnen wij niet meegaan met de motie. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Schreuder. De heer Dickhoff.

De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land): Ja. Ik ben het eens met de heer Lap en ook met de PvdA. Laatst was er nog een stukje op tv en dat ging over een terrein ook op de Veluwe. En daar werd uitgelegd dat dankzij ook oefeningen juist door defensie, de biodiversiteit juist daar is toegenomen.

Dus ja. Ik weet er te weinig van om daar vanuit onze fractie op zo'n korte termijn een duidelijk antwoord te geven.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Dickhoff. Zijn er nog anderen? Neen. Dan vraag ik aan de heer Langeveld... Sorry. De heer Aerts.

De heer Aerts (50PLUS): Dank u wel, voorzitter. Met de heer Rooker vraag ik me inderdaad af wat is onze beslissingsruimte hier nou precies in. En ja: natuurlijk zijn oefenterreinen noodzakelijk. Zeker in deze tijd.

Ik vraag me af: is er soms een landelijke afweging welke terreinen wel, welke terreinen niet, wat komt meer in aanmerking, wat niet. Dat is wat mij betreft zeer onbekend. Dus ik vind het heel moeilijk om die weging te maken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Boer.

Mevrouw De Boer (BBB): Dank u wel, voorzitter. Aansluitend op wat de heer Lap zei: inderdaad, we zijn op excursie geweest bij het vliegveld van Bergen. Voormalig vliegveld. En dat is nu een waterberging geworden. Zouden wij die dan ook weer terug moeten geven om voor de defensie om daar te kunnen opstijgen en landen? Dat is dan wel een interessante.

De locatie Groote Keeten. Ja, dat is toch wel een beetje jammer. Want dat is best een toeristisch gebied dus ik kan begrijpen dat een aantal mensen daar misschien niet blij mee zijn.

Van de ander kant, inderdaad, 'not in my backyard'. Ja: het moet een keer in iemands zijn achtertuin gebeuren.

En verder zijn we op excursie geweest bij PWN. Die hadden 7,9 of 9,7 miljoen bezoekers in hun duingebied. Daarom vraag ik me af: is dat dan minder schadelijk dan een paar tanks die op de vooraf aangegeven routes een rondje gaan rijden?

En ja, wat de heer Dickhoff ook al zei: inderdaad er zijn volgens mij al een aantal rapporten naar buiten gebracht waaruit blijkt dat juist in defensiegebieden -omdat er daar minder verkeer is en

minder toeristen- dat de natuur het daar juist beter doet dan in de natuurgebieden waar de mensen los mogen lopen. Dus ja: vandaar dat wij niet geheel achter deze motie staan.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk nog even rond. Mevrouw Hak.

Mevrouw Hak (VVD): Ja, dank u wel voorzitter. Nou misschien kan ik wat meer context geven. De heer Zoon verwees natuurlijk al naar het nationaal programma 'Ruimte voor defensie'. En de talloze bijlagen die bij dat programma zitten.

Je kunt dus eigenlijk wel stellen, denk ik, dat defensie meer dan goed onderzoek heeft gedaan naar alle gevolgen en alle opties heeft doorlopen.

Daarnaast hebben we het hier over landelijk beleid. Dus defensie gaat denk ik ook wel in overleg met collega-departementen die dit raakt.

Daarbij is ook te lezen in bijlage 6 -wat het gebied rondom Petten betreft- dat het hier gaat om elf oefeningen per jaar. Dus het is niet zo dat ze er iedere dag hier rondjes rijden met tanks.

Laten we het ook even gewoon allemaal in perspectief bekijken.

Nou ja: ik denk dat jullie kunnen concluderen dat de VVD niet voor de motie is en dat wij onze veiligheid wel erg belangrijk vinden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Hoekstra.

De heer Hoekstra (Water & Natuur): Uiteraard steunen wij deze motie. Maar ik wil ook nog wel even wijzen op het volgende. Dat is: het gaat niet alleen om veiligheid en natuurbehoud, biodiversiteit.

Maar het gaat ook -zeg maar- in de duinen op wateropslag en op drinkwatervoorziening. En het is al genoemd met de recreatiebehoefte van de Noord-Hollanders en anderen. De duinen leveren ook schoon water aan het systeem van Hollands Noorderkwartier in het aangrenzende gebied.

En wat betreft met tanks in de duinen rijden: dat lijkt me niet zo'n erg fantastisch idee. Ze zullen daar niet met tanks gaan rijden, dat zullen ze wel op de Veluwe doen. Maar ja, en wat betreft biodiversiteit op defensie terreinen. Ik ken ook een hele hoop voorbeelden dat de biodiversiteit daar hard achteruit holt en zelfs de grond wordt vergiftigd.

De voorzitter: U bent uitgesproken, mijnheer Hoekstra? Dan volgens mij hebben we het rondje gehad in het algemeen bestuur. Dan kom ik even nog bij de heer Langeveld.

Portefeuillehouder Langeveld (VVD): Dank u wel, voorzitter. Uiteraard hebben wij uw motie ook uitgebreid besproken. Als collega van dijkgraaf en hoogheemraden vinden wij, dat we ten alle tijden mee moeten kunnen denken met de wensen van andere overheden. En dat geldt hier ook voor defensie.

Meedenken geeft ons immers ook de ruimte om onze mening in te brengen. Op dit moment verkent defensie oefenmogelijkheden op het strand en de strandopgang bij De Groote Keeten. Overigens doen ze dat door ons hele land maar in dit geval door ons gebied is dat bij De Groote Keeten.

Het is correct én collegiaal dat het ministerie van Defensie ons vraagt om medewerking bij de zoektocht naar oefenterreinen. Dat verzoek willen wij niet op voorhand afwijzen.

Wij willen ons een goede en verantwoordelijke samenwerkingspartner tonen richting Defensie. De voorgestelde locatie ligt op het strand en de verharde strandopgang waarbij het kan voorkomen dat het parkeerterrein naast de strandopgang tijdens de oefening ook wordt afgezet.

Het betreft hier -en daar is over gesproken- drie tot vier maal per jaar op deze locatie.

Het Natura 2000-gebied, zijnde de duinenrij en de achterliggende natuur, maakt geen onderdeel uit van de nu voorgestelde locatie.

Dat neemt niet weg dat indien defensie in de toekomst haar oog op die duinen zelf laat vallen, HHNK alles binnen onze mogelijkheden zal doen, om eventuele schade aan die natuur uiteraard te voorkomen.

Maar ook dat doet defensie.

Wij begrijpen uw zorg om de Natura 2000-gebieden. Die zorg hebben wij ook. Toch ontraden wij deze motie ten zeerste. Omdat gehoor geven aan deze motie ons geen ruimte meer geeft om met Defensie over dit onderwerp in gesprek te blijven. En dat willen wij juist wel graag. Een eventuele impact van een oefening willen wij zo klein mogelijk houden. En bedenk daarbij, dat wij het waarderen dat Defensie ons meeneemt in de zoektocht naar een oefengebied. Want in principe hoeft zij dat niet te doen en kan zij met een mededeling volstaan. Tot zover, voorzitter, mijn bijdrage.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie dat het een reactie oproept bij de heer Zoon. Die geef ik even het woord.

De heer Zoon (PvdD): Ja, dank u wel. Ik ben een beetje verbaasd over deze beantwoording van de portefeuillehouder want blijkbaar gaan we er nu opeens wél over want de portefeuillehouder is nu opeens in gesprek met Defensie over de invulling van hoe Defensie dat terrein gaat in... en dan vraag ik me toch heel erg af: hebben wij daar ergens een keer over gesproken met elkaar? Blijkbaar niet want ik krijg van verschillende leden van de raad nu te horen dat ze er nog geen standpunt over hebben ingenomen. Hoewel die gesprekken dus blijkbaar wél gaande zijn en dan denk ik: ja, daarom heb ik nou juist, of hebben we juist, een motie gedaan waarbij wij ons uitspreken wat ons standpunt daarin is. Zodat de portefeuillehouder in gesprek met Defensie dat kan meenemen om juist te werken aan die dijkveiligheid. En ik hoor een aantal mensen hier nu praten over dat we Defensie de ruimte moeten geven, maar daar gaan wij als waterschap niet over.

Wij gaan niet over Defensie.

Waar wij wél over gaan zijn de duinen. De duinen zijn bij ons in beheer. Wij gaan over die waterveiligheid van die duinen. En dat zou ons primaire aandachtspunt moeten zijn. Daarom hebben wij die motie ook gedaan.

Dus ik ben een beetje verbaasd eigenlijk dat heel mensen nu zijn die buiten die kaders eigenlijk stappen van waar wij als waterschap over gaan. Ik zou eigenlijk zeggen: blijf bij je leest. Blijf bij de waterveiligheid.

Dan de heer Lap die sprak nog dat het allemaal zo goed gaat op Texel. Maar juist een van de redenen waarom Defensie nu op zoek gaat naar andere gebieden is juist omdat zij last hebben van erosie op Texel en ze zien dat het teveel aangetast wordt daar met hun oefeningen zodat ze dat nu over meer plekken willen gaan uitspreiden.

Dus dat er daadwerkelijk aantasting is, ja, dat is wel duidelijk. Dat erkent Defensie ook. En daarom wil zij meerdere plekken gaan aanwijzen om daar oefeningen te kunnen gaan houden.

Dus op dat punt zou ik dus willen zeggen tegen iedereen: ja, denk nog even terug naar de rol waarom we hier zitten. De waterveiligheidrol in principe. En kijk dan toch nog of u die motie kunt steunen.

Juist om de portefeuillehouder mee te geven wat ons standpunt op waterveiligheid is hier als HHNK. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Zoon. Dit roept een reactie op, uiteraard. De heer Cramer.

De heer Cramer (VVD): Dank u wel, voorzitter.

De heer Zoon (Partij voor de Dieren): Voorzitter. Ik ben even verbaasd. Mogen nu meerdere woordvoerders hierover praten binnen één fractie?

De voorzitter: U heeft op zich gelijk. Dat klopt.

De heer Cramer (VVD): Dan vraag ik even om een schorsing.

De voorzitter: Ja.

(Schorsing)

De voorzitter: Ik zie dat de heer Cramer weer terug is en mevrouw Hak ook. Het woord aan de VVD-fractie.

Mevrouw Hak (VVD): Ja, dank voorzitter. Ja, wij waren enigszins verbaasd omdat het betoog van de heer Zoon ineens volledig kantelt naar de waterveiligheid. Maar hij spreekt in zijn motie over 'kwetsbaar duingebied' in zijn 'van mening dat'.

En wij gaan er eigenlijk vanuit, dat ons dagelijks bestuur als kerntaak onder andere heeft, het borgen van de waterveiligheid.

Dus ik snap deze draai niet zo goed. En ja, hoe ziet de Partij voor de Dieren dat ten aanzien van de motie vreemd? Want wij zijn het spoor een beetje bijster.

De voorzitter: Dank u wel. Ik maak even het rondje. De heer Rooker.

De heer Rooker (Ongebouwd): Ja, dank u wel, voorzitter. Ja. In de eerste ronde was ik enigszins vragend, alles aanhorende en ook de heer Langeveld aanhorende, denk ik, dat het heel belangrijk is om de portefeuillehouder in D&H de ruimte te kunnen geven om in goed overleg dit met Defensie af te spreken.

En natuurlijk hebben we in principe misschien allemaal wel sympathie voor de motie omdat wij natuurlijk ook allemaal wel vinden dat het met zo weinig mogelijk schade zal moeten gebeuren. Maar dan is het denk ik juist van belang, dat wij D&H en de portefeuillehouder de ruimte niet ontnemen door middel van die motie, om dat juist goed met Defensie af te stemmen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Rooker. Ik kijk anderen aan die nog willen reageren in de tweede termijn. Neen, dan ga ik eerst vragen aan de heer Zoon om te reageren en daarna heb ik begrepen dat de heer Langeveld daarna nog even wil reageren.

De heer Zoon (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Nou ja: wij hadden al bij de overwegingen staan dat waterveiligheid een van de belangrijkste functies van de duinen is. En we spreken dus ook inderdaad uit dat het onwenselijk is dat Defensie in de duinen gaat, in ieder geval in de duinen gaat waar Natura 2000-gebieden zijn als oefenlocatie.

Dus onze intentie was inderdaad tweeledig: Natura 2000 vinden wij heel belangrijk maar ook daar gaan we natuurlijk in principe als HHNK niet direct over. Daar gaat de Provincie over. Maar waterveiligheid: daar gaan we wél over.

Dus onze insteek zat hem inderdaad -ook in het dictum- juist over die wenselijkheid van niet in de duinen van Defensie voor waterveiligheid.

De voorzitter: Dank u wel voor uw nadere toelichting. En dan kijk ik nog even de heer Langeveld aan.

Portefeuillehouder Langeveld (VVD): Dank u wel, voorzitter. Uiteraard begrijpen wij uw zorg. Laat ik dat voorop stellen. En ik denk dat we dat hier allemaal onderschrijven, die zorg.

Dat neemt niet weg, dat we toch dat gesprek met Defensie moeten blijven voeren, moeten kunnen blijven voeren over locaties. En zij voeren dat ook graag met ons. Ze willen graag met ons in overleg. Zodat we de waterveiligheid kunnen blijven borgen want ook dat in het belang van Defensie.

In dit specifieke geval praten we over verharde strandopgangen en gebruik van het strand. Drie tot vier maal in het jaar. En ik zie daar absoluut het bezwaar niet van in en ik prijs Defensie dat ze het gesprek met ons aangaan over hoe we dat op de beste manier kunnen inkleden met zo min mogelijk schade, met zo min mogelijk overlast.

Dus daarom blijf ik erbij om de motie te ontraden. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan denk ik dat deze motie, ik kijk even aan, afdoende beraadslagingen heeft gehad om in stemming te brengen. Dat betekent ook dat u ervan uitgaat dat de motie in stemming wordt gebracht. Dan gaan we dat doen.

Volgens mij hebben we geen stemverklaringen nodig maar gaan we de motie gewoon in stemming brengen. Dan vraag ik even om digitaal de stemming te openen. En dan kunt u uw stem uitbrengen. Mooi.

Ja, neen, dat klopt.

Mensen: volgens mij zijn er 27 stemmen uitgebracht. Er zijn er zes voor en eenentwintig tegen en daarmee is de motie Vreemd aan de orde van de dag' verworpen.

8. Sluiting

De voorzitter: En dat betekent dat ik op dit moment de vergadering ga sluiten om 21:20 uur. Maar niet voordat ik u ook nog een fijn verlengd weekend wens. Tenminste: ik ga ervan uit dat de meesten daarvan kunnen profiteren, morgen Hemelvaartsdag.

Geniet ervan en ik zie u binnenkort weer terug. En de pasjes laten zitten.

(21.20 uur)

Ongewijzigd/gewijzigd vastgesteld in de vergadering van het college van hoofdingelanden van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, gehouden op 25 juni 2025.

De secretaris,
M.J. Kuipers

De voorzitter,
Ir R. Bosma